

Almanya, harpten çekilmesini Fransadan istedi Belçika Hariciye Nazırı, Hollandanın hürriyet ve istiklâline dokunulursa, vaziyetin değişeceğini beyan etti

İhtikâr mevzuu ve bir içtimain intibaları

Dikkat edeceğimiz nokta dünyanın bu gaili günlerinde sabit gelirli olan Ahmet ve Mehmedin istihlâk kabiliyetini muhafaza edebilmesidir ki hükümet te bunu bize temin ediyor.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Son Telgraf'ın ve şahsımızın bariz hususiyetlerinden biri de açık sözlü ve göründüğümüz gibi olmamıştır.

Bir halk çocuğu ve halka bir ve beraber olduğumuzun da şek ve şüphe götürür tarafı yoktur. Küllenin derdi kendi derdimiz, onun ne'se ve ferahlığı kendi inşirah ve bahtıyârımızdır. Her vakit ve her sahada hep halkın safında yer ve cephe tutulur.

Dün bize de, — Ticaret Vekili siz saat on beşte Ticaret odasında görüşmeye davet ediyordunuz.

Dedikleri vakit mevzuu, davetini mahiyetini bilmiyorduk. Ticaret odasında Vekil içtima salonunda ve kalabalık bir toplantı içinde bulduk. Meğer makaracı, manifaturacı, köselecî, dericî ve daha birçok çeşitli tüccar toplantıya davet edilmiş.

Kapıdan şöyle bir baktım, genç bir manifaturacı: — Şikâyet mevzuu olan metalar piyasada kalmamıştır. Bu itibarla fiyat artmıştır.

Diğer ve izahat veriyor. Bu zatın izahını diğer metalar sahiplerinin aynı noktayı nazarı güden teminleri takip ediyordunuz.

Doğrusunu söylüyeyim, kendi kendime vaziyeti şöyle muhakeme ettim: — Eh, tüccar mal yok, binaenaleyh fiyatlar yüksek. İhtikâr, kasıt aklımızdan geçen şey değildir. prensipini müdafaa ediyorlar. Şimdi Vekil de bize, görüldüğü ya, gazeteci arkadaşlar. Tüccarın müdafaaasını dinlediniz. Yok olan metanın değeri de elbette ki yüksek olmak gerektir. Yoksa hakikatte iddia edildiği ve gazetelere geçtiği gibi bir ihtikâr mevzuu ve hareketi yoktur.

diyecek, işi tatlıya bağlayacak. Biz de bu teselli ile ve bütün bu izahlara inanmış olarak, yoktan ne çıkar? diyerek matbaalarımıza döneceğiz.

Belki, bir anda bu tarzda bir muhakeme yürütmekte haklı veya haksızdım. Fakat, mazideki emsalleri olmasaydı herhalde böyle bir muhakeme yürütmek de aklımdan geçmezdi.

Fakat, yine doğrusunu ve en doğru şekli ile ifade etmeliyim ki, bütün izah ve müdafaaalardan sonra Ticaret Vekili söz alıp da beş on cümle söyleyince göğsüm heyecandan kabardı ve halk adına, kütile adına ve nihayet Cumhuriyet adına gurur duydum.

Vekilin sözlerini bir komprime halinde ifade etmek lâzım gelirse, Nazmi Topçuoğlu şunları tebarüz ettirmek istiyordu: — Ne söyleseniz, hangi müdafaa yolumdan gitseniz boğtur. İhtikâr yapıldı, kastımaşus ile fiyatların yükseltildiği, birçok eşyanın piyasadan kaldırıldığı muhakkaktır. Bir memleketin içinde meselâ kırk milyon liralık manifatura, altı aylık kahve varken manifatura bürhanından ve kahve yoklu-

ğundan bahsedilemez. Manifaturacılar üstüste iki defa fiyat tenziline razı olmak ve imza koymakla spekülasyon istidadını itiraf etmişlerdir.

Deri de böyledir, herşey de böyledir. Bütün bunlar harbi umumî neslinin, çok kazanç sevdasına düşen insafsız muhtekirlerin eseri ve manevralarıdır.

Almanya ile ticaretimiz durmuş olabilir. Fakat, bütün dünya ile serbestir ve yollar da açıktır. Eğer, memlekette bilfiş makara yoksa dört aydır ithalat tacirlerimiz 500,000 İngiliz lirası alacaklı bulunduğumuz İngiltere piyasasından ne diye makara getirtmeyi düşünmediler de hemen fiatları yükseltmek yoluna gittiler?

Makara gibi herşey de öyledir. Her istenilen şey her istenilen anda getirtmek mümkündür. Serbest döviz ise serbest döviz, akreditif ise akreditif, hükümet müzaheretî ise hükümet müzaheretî ve herşey varken piyasadaki malları kaldırmak, saklamak, fiatları yükseltmek ihtikârdan ve ihtikâr kastından başka nedir?

Vekil dinledikçe daldık, daldıkça gururlandık, heyecanlandık ve coştuk. O, tedbirler faslını da uzun uzun anlatıyordu. Fakat, biz onu da komprime-
leştirek ifade edelim:

— Cumhuriyet hükümeti Osmanlı imparatorluğu olmadığı gibi bugünün şartları da o günün şartları değildir. O gün bir jandarma hükümeti vardı, bugün aynı zamanda iktisadi ve smal bünyesini kurmuş bir devlet vardır. Bütün dünya yolları bize açıktır. Ve her zamandan ziyade memleket iktisadi inkişaf içindedir. İthal edeceğimiz maddelere nazarın, ihraç edeceğimiz maddelerimiz daha fazladır. Yalnız bakır, demir, krom, buğday, hububat, pamuk, tütün, kömür mahsulâtımız bu memlekete milyonlarca liralık döviz getirecektir. Ve bu dakikada karşılığı tamamlı hazır olan harp vasıtalarımızın mübayaası bedeli dışında her türlü metayı peşin dövizle satın alabilecek vaziyeteyiz.

Memleketin malî ve iktisadi vaziyeti böyle iken ve herşeyi getirtmeye muktedir bulunurken memlekette fiyat terreflüne, ihtikâra müsaade edemeyiz. Birkâz tüccar zengin olacak.. diye geliri muayyen ve sabit olan vatandaşların işi ve istihlâk kabiliyetlerini düşürmek, onları bunalımtak vaziyetlerinin ortaya çıkarılmasına müsaade edemeyiz. Hükümet, dünya buhranının sonuna kadar memlekette herşeyi normal tutmanın imkânlarını ve tedbirlerini elinde tutmalıdır.

Eğer, ithalat tacirleri kendilerine düşen vaziyeti ifa edemiyorlarsa, bu rüşü haiz bulunuyorlarsa biz onun da izalesi çarelerini bilenebiliriz.

Yine, anladığımızı göre anlatahım. Vekilin sözleri şu oluyordu: (Devamı 5 inci sahifede)

Almanlar Holanda hududuna 20 kolordu yığdılar

Paris'te Çemberlayn'ın iştirak ettiği büyük harp şûrası mühim kararlar verdi, Çemberlayn döndü



Soldan itibaren Kanadalı askerlere harbin behemehal kazanılacağını bildiren İngiliz Kralı Majeste Önce, Fransız Cumhuriyetli Löbrön, Fransız Başvekil Daladye ve Fransadaki İngiliz orduları kumandanı General Lord Gort

Roma 20 (Hususi) — Berlinde çıkan Angrift gazetesi Nazır Dr. Ley'in bir makalesini neşretmektedir. Nazır bu makalesinde, Fransanın Almanya'ya karşı yaptığı muharebenin bir cinnet olduğunu söylemektedir.

Nazır, Fransaya büyük devlet olmak prestijini kaybetmek istemiyorsa, muharebeden çekilmesini son defa tavsiye etmektedir.

BELÇİKA, HOLLANDANIN İSTİKLÂLİNE DOKUNDURMIYACAK

Roma 20 (Hususi) — Belçika Hariciye Nazırı M. Spaak mühim bir nutuk söylemiştir. M. Spaak Belçikanın bitaraf kalmak istediğini ve istiklâli tehdit edilmekte olduğunu bitaraf kalacağına bizzat beyan etmiştir.

Nazır demiştir ki: — Hollandanın hürriyet ve istiklâli Belçika için lüzumludur. Hollandaya bir taarruz vakı olduğu takdirde, bizim vaziyetimizde husule gelecek tebeddülün mahiyeti hakkında söz söylemek ihtiyatsızlık olur. Fakat bu sahada vukua gelecek yeni bir vaziyet bizi alâkasız bırakamayacaktır.

Belçika, samimi bir iktisadi bitaraf-
lığı muhafaza edecektir. İngiltere ve
(Devamı 5 inci sahifede)

Finlandiya'da harp çok şiddetlendi

Bir Rus fırkası çok ağır zayıat verdi. Ruslar yavaş yavaş ilerliyor

Habo şehri alevler içinde!

Londra 20 (Hususi) — Helsinki'den öğrenildiğine göre, Manerhaym hattına şiddetli hücumlar yapılmaktadır. Finlandiyada harp bugüne kadar bu derece şiddet peydah etmemiştir.

Helsinki dün öğleden sonra bombardıman edilmiş de, büyük zarar olmamıştır. Dört defa bombardıman edilen Haboo şehri alevler içinde yanmaktadır. Suomosalmi

mıntakasındaki son hareket esnasında Finler bir Rus fırkasına ağır zayıat verdirmişler ve fırkayı geri çekilmeğe mecbur etmişlerdir.

Göllerde buzların kalınlığı tanklara tahammül edecek derecede kalınlığından Fin topçusu yer yer buzları parçalamaya devam etmektedir. (Devamı 5 inci sahifede)

Dördüncükattan aşağı düşen bir kız

Bacağından parmaklıklara asılı kaldı, mucize kabilinden kurtuldu

Dün Şişlide bir hizmetçi kız apartmanın dördüncü katından düşerek parçalanmak üzere iken mucize kabilinden kurtulmuştur.

Şişlide Halâskârgazi caddesinde oturan doktor İbrahim Kemal hizmetçisi Ayşe, dün apartmanda temizlik yapmak istemiş ve ilk iş olarak da halıları silkiye baş-

lamıştır. Küçük halıları silktikten sonra daha büyücek halıları silkiye başlıyan Ayşe bir türlü tozları temizlenemeyen bir halıyı daha hızla silmek isterken halı ile beraber pencereden aşağı uç-

muş, fakat dördüncü kattan aşağı düşerek parça parça olacağı muhakkak olan Ayşe pencerenin kenarında saksılara mahsus parmak-

lıklara takılarak asılı bir vaziyette kalmıştır. Ayşenin acı feryatları üzerine gelenler kendisini güç hal ile asılı kaldığı parmaklıktan kurtarmışlar, fakat Ayşe bacayağından asılı kaldığı için yaralanmış olduğundan Şişli çocuk hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Küçükpazarda Hacıkadın mahallesinde Sükrübağ sokaklarında 16 numaralı evde oturan Hüseyin'in iki yaşındaki kızı Makbule odasında oynamakta iken açık bu-

lunan pencereden sokağa düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmış, hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Son Telgraflar 12 Fin tayyaresi düşürülmüş

Moskova 20 (A.A.) — Tebliğ: 19 kânunuevvelde keşif müfrezerlerinin faaliyeti, küçük müsaade meler ve bazı yerlerde de topçu faaliyeti kaydedilmiştir.

Bazı mıntakalarda Sovyet tayyareleri istikşafa bulunmuşlar ve birkaç hava muharebesi de olmuş-
[Diğer telgraflar 5 inci sahifemizde]

tur. Bu hava muharebeleri esnasında düşmanın 12 tayyaresini düşürdü. Bir Sovyet tayyaresi üstüne dönmemiştir.

Baltık filomuz Björkö mıntakasındaki sahil bataryalarını muvaffakiyetle bombardıman etmiştir.

ÇERÇEVE

Roma Türkçesi

Aziz dilimizi, kendi sınırlarımız içinde, züppeye, zipçıktya, bilgisize, saygısızca karşı müdafaa edemezken, şimdi onu hudut dışımızda da korumaya mecbur olmak gibi bir dert içindeyiz.

Zira Roma radyosu her gece türkçe konuşuyor.

Ankara radyosunun türkçe neveleri içinde bile bazan talana uğrıyan aziz dilimiz, Allahın günü saat 21 le 21,15 arası, Romada İngilizisyon sandalyesine oturtulmaktadır.

Bunu yapan iki kişi.

Biri erkek, biri di..!

Evet, garip bir köstekek çifti gibi, aynı gıve bozukluğunun biri erkek, öbürü kadın, tipatip iki mümessili, tahtaravallı oynarcasına lisan vücudumuz üzerinde sırayla tepinmektedir.

Her gece, kurdığı bin cevizen sonra (geceniz şen olsun!) diye, kendisini türkçede bir icat sahibi kabul eden Roma radyosunun türkçe spikeri, Türkiye'deki benzerleri arasında benzeri bulunamayacak kadar bozuk şiveli bir ağza malik.

İşte, Roma türkçesi!

İtalyanlardan ricamız şu ki, topraklar gibi maddî bir inhisar ifade etmeyen dillerin mazlûm ve herkese açık tesellümiyetini, her gece saat 21 le 21,15 arasında bir işkeneye hedefi olmaktan kurtarsınlar; ve eğer bize hitap etmek istiyorlarsa bir lisan sarayına kabul edilebilecek kılığa insan tedarik etsinler.

NECİB FAZIL KISAKÜREK

DONANMA GELİYOR

Büyük Harpte yeni silâh ve harp vasıtalarının icadına sebep olan ve Türk denizcilerinin dünyaya parmak ısırtan harikulâdeliklerini tasvir eden bir macera...

Yakında Rahmi YAĞIZ anlatacak



Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu tetkikleri esnasında

Şehrimizde ihtikâr işle meşgul olan Ticaret Vekili B. Nazmi Topçuoğlu bugün de tetkiklerine devam etmiştir. Vekil öğleden sonra da bazı tüccarlarla temas edecektir. Vekilin iştirakile dün Ticaret odasında manifaturacılar, dericiler, kundureciler, makaracılar ve diğer bazı tüccarlar toplanmışlardır.

Vali ile parti idare heyeti reisnin de iştirak ettiği bu içtimada evvelâ manifaturacılar B. Vehbi Bilimer söz alarak manifatura piyasasında pek gayri tabii bir fiyat yükselmesi mevcut olmadığını, spekülasyonun ancak 10 da 1 nisbetinde olduğunu söylüyor; fiatlarda mühim tenziller yapıldığını, (Devamı 5 inci sahifede)

HADİSELER KARŞISINDA

Son Telgraf

EVLİ ADAMLAR

BOŞBOĞAZ MIDIR?

Evli adamlar boşboğaz olurlarmış! Bunu, bir Amerikalı mühendis iddia ediyor. Bu zat, gayet gizli tuttuğu bir otomobil modeli meydana çıkarmak üzere çalışıyormuş. Fabrikamız hususî atelyesinde çalışmak üzere üç usta istemiş;

— Fakat, demiş, ustalar mutlaka bekar olmalı...

— Neden? diye sormuşlar...

— Çünkü, evli olursa, akşam evine gidince, bütün gördüklerini, birer birer karısına anlatır. Kadınlar da malûm. Yedi mahalleye yayılır...

Halbuki, bizim bildiğimiz, karı ve kocalar hiç konuşmazlar. Konuşukları zamanlar, yalnız kavgaya ettikleri günlerdir.

DÜĞÜN EVİNDE

HAZİN BİR HADİSE

Tarsustan gazetelere bildirildiğine göre, bir köyde, düğün yapılan bir ev çökmüş, elli kişi yaralanmış! Gelin de, yaralanmalar arasında. Zavallı, taze, daha ilk gününde talihsizlikle karşılaşıyor.

Son Posta refikimizin anket muharriri, şimdi, gidip de, Tarsustaki o hane sahibine şu suali sormalı:

— Yuvayı erkek mi bozar, kadını mı?

Mutlaka, alacağı cevap şu olmalıdır: — Gelin bozars!

İHTİKAR HANGİ

MADDELERDE VAR?

Bütün gazeteler, mütemadiyen, ihtikardan bahsediyorlar. İhtikar kelimesi o kadar meşhur oldu ki, yanlış edebiyat kitabı, yanında hiç kalmı. Bilhassa hangi maddeler üzerine ihtikar yapı-

duğünü öğrenmek için, bizim gazetenin ticaret ve iktisat işlerine bakan muharririne şöyle sordum:

— Hangi maddeler daha ziyade pahalı?

— Şöyle cevap verdi:

— Bu, uzun bir sual. Cevabı güçtür.

Hangi maddelerin pahalılandığını sor, cevap vereyim...

BİR KÖR DÜĞÜNDÜR

DEYİM EDİYOR

Finlandiyanın şimal tarafları, altı ay gece, altı ay gündüzün hüküm sürdüğü memleketler arasında imiş. Zavalı Finler, karanlıkta, harp ve melekelerini müdafaa ediyorlar.

Sabah olmadan devam eden geceleri düşünün!

Biz, kış gecelerine dahi tahammül edemiyoruz. Ve, bu uzun gecelerde, harp devam ediyor!

Bir arkadaş, şöyle dedi:

— Maamafih, bütün dünyadaki harp, aşağı yukarı buna benzer, bir kör düğündür, gidiyor.

MEMLEKETİN EN TANINMIŞ

KADINI KİM?

Bir muharrir, memleketimizde en tanınmış kadını kim olduğunu isbat için, uzun boylu bir makale yazmış. Okuyan, tabii merak ediyor: Kim bu? Bir şair mi? Bir sanatçı mı? Kim bu kadın? Nihayet muharrir cevap veriyor:

— Ayşe kadın...

Canım, şu bildiğiniz meşhur Ayşe kadın fasulyesi. Fakat, Ayşe kadın, gelinde, bu şöhretini kaybedecek, gıblı geliyor, bize... Çünkü, yazın yaz sebze fiatları o kadar aldı, yürüdü ki, haddin varsa Ayşe kadının ismini an!

AHMET RAUF

Büyük bir hangar

Pendikte hububat sto-ku için 35 bin liraya bir depo yapılacak

Toprak mahsulleri ofisi umum müdürlüğü 939 rekaltesinden köylünün elinde kalan buğdayları satın almaya devam etmektedir.

Ofis yeni mahsul yılı için şimdi geniş hazırlıklara başlamıştır. Bu meydana muhtelif yerlerde yeni anbar ve silolar inşa olunacaktır. Anadolu'dan İstanbul'a getirilecek ve İstanbul civarından satın alınacak hububat için Pendikte de büyük ve modern bir depo inşası kararlaştırılmıştır. Bu büyük hangar 35 bin liraya mal olacak ve ay başından itibaren inşaatı geçilecektir.

Fakir talebeye daha geniş yardım

Şehrimiz ilk mekteplerindeki fakir çocuklara yardım işi ile meşgul olan himaye heyetleri vaziyetlerinin yeni cemiyetler kanununa uydurulmalarını teminen bir «birlik» teşkil olunduğunu yazmıştı.

İstanbul'un üç kezandaki ilk mektepler himaye heyetleri; yeni birlik nizamnamesi mucibince kâzalarında birleşeceklerdir. Bu suretle şehrimizin 16 kazasında 16 cemiyet vücutta gelmiş olacaktır.

Bu 16 cemiyet de «birlik» in esasını teşkil etmektedir.

Peyderpey kurulmakta olan bu himaye cemiyetleri vilâyet umuru hukukîye müdürlüğüne müracaat ederek teskil işine de başlamış bulunmaktadırlar. Yeni teşkilât sayesinde fakir ve kimsesiz çocuklara daha geniş yardımlar yapılacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Şehrimizde bulunan Polonya müteahhidi mimar ve dekoratör belediye hizmetinde çalışmak istemişlerdir. Bunların ehliyetnameleri tetkik edilecek, lüzumlu olanlar kullanılacaktır.

★ 158,000 lira sarfı ile inşa edilmekte olan Eminönü Halkevi binasının çatı sonuna değil, ancak nisan ayına doğru tamamlanabileceği anlaşılmıştır.

★ Yeni belediye sarayının proje ve müsbaka şartnamesi hazırlanmıştır. Emiponü kaymakamlık ve belediye teşkilâtı da bu sarayda bulunacaktır.

★ 6 hektarlık Büyükdere fidanlılığı 22 hektara ilâğ edilmiştir.

★ Mısır Veliâhı prens Mehmet Ali Kızılay cemiyeti umumi merkezine 500 İngiliz lirası teberru etmiştir.

★ Tayyare fabrikalarının muamele vergisinden istisna olunmaları için bir kanun lâihyası hazırlanmıştır.

İtibariyle bu eser hakkında salâhiyetle söz söylemeye elverişli profesör ve doçentlerin isimleri sorularak tespit edildikten sonra eserin bu zevata teklif edilmesini talep etti. Hakim bu talebi kabul ederek Üniversitelerin salâhiyetli beş zevatın isimlerinin sorulmasını ve bu eserin 26 sene evvelki türkçe nüshasıyla, tefrika edilen Ulus gazetesi nüshalarının maddemeye ibrazı için muhakemeyi 10 kânunusani çarşamba günü saat 16 ya bıraktı.

(Zambak) birdenbire hayretle geriye çekildi:

— Buraya geliyorlar.

(Menekşe) dikkatle baktı:

— Evet, Motör buraya yanaşıyor.

Celâl gülerle söylendi:

— Ayagımız uğurlu imiş. Otele yeni müşteriler geliyor.

(Zambak) içeriye giriyordu.

Semih Kâmrân da onun arkasından yürüdü:

— (Yeni bar) yıldızları bu akşam Boğaziçi'ne sığın ediyorlar. Acaba sebebi nedir?

— Bizim buraya gelmemizde bir sebep mi var? Sadecen can sıkıntısı. Bana bir gezinti teklif ettiniz. Kabul ettim. Buraya geldik.

— Acanım, siz de arkadaşları nızı ne kadar koruyorsunuz!

— Korumak vazifem değil mi? Onları bara çekem benim.

— Kiminle geldiğini tahmin edebildiniz mi?

— Bu sırada (Menekşe) nin ince sesi bu muammayı çözdü:

— Şebbuyn yanında kim adamı Şinasiye benzettim.

(Zambak) birdenbire sarardı:

— Kabil değil. Şinasi patron -dur. Bar paydos olmadan bir yere çıkamaz.

(Menekşe) ısrar etmedi:

— Belki yanlış görmüşümdür. Benzetmiş olabilirsiniz. Fakat Şebbuyn yanında robist bir erkek vardı. Şinasiye çok benziyordu.

(Zambak) tekrar cevap verdi:

— Olamaz. Olamaz. Mercek seçtim! Şinasi bu saatte hara bırakıp gelemez buraya.

Haliç vapurları

Denizyolları idaresince işletilmeleri için bir rapor verildi

Gecenlerde yapılan heyeti umumiye toplantısından tasfiyesi kararlaştırılan Haliç vapurları şirketinin tasfiye muamelesine başlanmıştır.

Diğer taraftan bu idarenin vaziyetini esaslı bir şekilde tetkik ettirmek için belediyece kurulan komisyon da sayını dikkat bir rapor vermiştir.

Raporla; şimdiye kadar yapılan tecrübelerle göre şirketin bugünkü vaziyetinde idaresinden hiç bir fayda beklenemeyeceği, binaenaleyh Haliç vapurlarının deniz yolları idaresine devredilmelerinin doğru olacağı yazılmaktadır.

Belediye reisliğinin de bu fikirde olduğu anlaşıldığından Haliç vapurlarını Denizyolları idaresinin işletmesi için hükümetce müracaat olunması beklenmektedir.

Mahkûmların yiyecek bedelleri

Mahkûmlardan alınacak yiyecek bedellerinin bemen ekserisinin tahsil olunmadığı görülmektedir.

Çünkü bu husustaki kanunda; mahkûmların yiyecek paralarını ödemedikleri takdirde bunların nasıl alınacağı hakkında bir kayıt olmadığı anlaşılmıştır.

Adiye Vekâleti; fakrî halleri dolayısıyla kendilerinden yiyecek parası alınmayan mahkûmlar ve bu paralarını nasıl tahsil olunabileceği hakkında yeni ve esaslı bir kanun lâihyası hazırlamaya başlamıştır.

Limanda batan iki vapur

İstanbul limanının temizlenmesi faaliyetine devam olunmaktadır. Bu meydana Ahırkapı önderinde batmış olan gemilerden Mari Valiano ve Haydarpaşa mendireği açıklarındaki Margarita gemileri enkazının da çıkarılması kararlaştırılmıştır. Birinci vapurun enkazı 15 bin lira diğerinininki de 5 bin liraya satılacaktır.

Aklı nerede imiş?

Bir dostumuz şunu anlatır: — Evimizin önünden geçen sokak, yıllardanberi haraptır. Kışın çamur olur, yazın da toz. Bundan birkaç ay evvel, yolumuzun tamirine başladıklarını görünce hayret ettik. Zaten, yol, Arnavut kaldırımlı idi. Biraz taş getirtiler. İki de usta... Yapmağa başladılar. Şöyle, mümkün mertebe tamir ediyorlardı. Haftalarca süren bu tamirattan sonra, yağmurlar başladı, faaliyet tatil edildi. Şimdi, evimizin önünde yığılı taşlar duruyor. Acaba, çamurdan kurtulmak için yazı mı beklিয়েছে? Tamirata yapanların aklı, yazın nerede imiş?

Alâdaralar ne düşünüyorlar, acaba?

BÜRHAN CEYAT

Halkın Filozofu

İmlâmızda anarşi Şikâyetçi olduğumuz bazı hadiseler vardır ki, müsebbibi bizizdir. Meselâ, imlâ anarşisi... Lâfa, yazıya gelince, boyuna söyleriz... Yeknesak ve tek imlâ ile yazmalıyız deriz. Yine, biz, kendimiz, istediğimiz gibi ve istediğimiz şekilde yazıyız. Herkes, kelimelere, dilediği, beğendiği kalıbı verir. İşte, bu suretle de, bir imlâ anarşisi meydana çıkar.

İmlâmın tesbit edilmiş olduğunu hepimiz biliriz. «Türk dili araştırma cemiyeti» imlâmının nasıl olacağını tayin etmiştir. Muayyen kaideler, basit usuller, bazı şazlar kabul etmiştir. Bütün bu esasların güzel veya fena olduğunu burada münakaşa edecek değiliz. Fakat, mademki, kabul edilmiş, tesell olunmuş bir imlâ tarzımız vardır. O halde, hepimiz, aynı imlâ kaidelerine riayet etmek mecburiyetinde değiliz miyiz?

Bu şartları garip bir tesadüfün, bana ilham ettiği bir his altında yazıyorum. Meselâ, kabul edilen imlâ lûgatine göre, benim birinci adımı son harfi T dir.

Halbuki, gazete, mütemadiyen D olarak çıkar. Burada asıl olan, kabul edilmiş resmî imlâ şekli olmak lazımdır. Fakat, nedense, gazetelerde bu işle muvazaf olan arkadaşın kanaati T değil, D olacağı noktasındadır.

Pazar günü gazete, hikâyemdeki imzama T li çıktığını görünce, kendine kendine sevindim. Arkadaşlar, kanaatlerini tashih etmişler, dedim. Fakat, fıkramdaki imzama, yine, D baki idi.

O zaman, resmi imlâ lûgatinin mi, yoksa, hususî ihtilâf ve kanaatlerin mi hâkim olduğunu, bir türlü kavrayamadım.

Herhalde, en doğru yol, imlâ lûgatini tatbik etmektir.

REŞAT FEYZİ

Şair Mehmet Akifin ölüm yıldönümü

Aynı 28 inci günü büyük şair Mehmet Akifin ölümünün yıldönümüdür.

Bu minasebetle Üniversitede bir ihtilaf yapısına kararlaştırılmıştır.

İhtilalde şairin hayatı ve eserleri hakkında muhtelif hatipler nutuklar söyleyeceklerdir. Billa -hare de merhumun mezarı ziyaret olunacaktır.

Polonyalı mühendisler

Bazı Polonyalı mühendislerin memleketimizdeki fabrikalarda müteahhası sıfatıyla çalışacaklarını yazmıştı.

Bunlardan bir kısmı şehrimize gelecek Ankara'ya gitmiş bulunmaktadırlar. Polonyalı mühendislerden ikisi de Kayseri mensucat fabrikasında tetkiklere gitmişlerdir.

Bu mühendisler birkaç gün sonra da Karabük demir ve çelik fabrikalarında tetkikata gideceklerdir.

Avrupa Harbinin Doğurduğu Meseleler

Kimler, ne emeller besliyor ?

Eskiden bîtaraf bir memleket için büyük devletlerin istihlal nazaratından uzak kalmayı temin eder diye sayılırdı. Büyük devletlerin istihlaldan uzak kalabilen bîtarafıya ise sık sık taarruzlara uğrıyarak paylaşılan memleketlerin gıpta ile bakırları şüphesizdir. Fakat artık çok şey değiştiği gibi milletlerin münasebatındaki bîtaraflık mefhumu da tanınmaz oldu.

1914 de Belçikanın Alman taarruzuna uğraması o zamana kadar bîtaraflığı riayet düsturunu iyiden iyisi sarımsı oluyordu. Fakat harp tehlikelerinden uzak kalmış memleketlerin kendilerini emniyet altında görerek milli müdafaa için hazırlanmayacakları besbellidir. Buna mukabil bu memleketler pek büyük içtimai meselelerle meşgul olmağa vakit buluyorlardı. Bugün ise artık bîtaraflık her derde deva olmaktan çıkmıştır. Varlığını muhafaza edilecek büyük küçük her memleketi derece derece düşündürmektedir.

Yeni misaller gösteriyor ki eskidenberi bîtaraf kalan memleketler daha ziyade istihlâfı celbediyorlar. Çünkü bunlar devamlı bir surette mukave -bunların devamlı bir surette mukave -gi hesap edilecek taarruz edenler ona göre türlü emeller beslemekten geri kalmıyorlar. Bugünkü halde Avrupa harbi karşısında kendilerini herharaklı bir zümreye maaletmiyerek her türlü anlaşma haricinde kalmış olan devletler emniyet altında kalabilecekler midir?

Harp uzadıca bîtaraf memleketlerin vaziyeti daralıyor anlaşıyor. İşte bu müşahazalar gözünne getirilince İngiliz ve Fransız tarafların ortaya koyduğu davaya avdet ediliyor: Fransa ile İngiltere Avrupada taarruz fikrini ortadan kaldırmak, Avrupa, mîm -küne dünyaya yeni esaslar koyarak bundan sonra milletler arası münasebetlerini öyle yalnız bir tarafın arzusu ile bozulabilmesine mâni ted-

birliki temin etmek için bu harbe girmişlerdir.

Onlara edilecek yardım dünya sulhunun istikbal için yapılmış olacaktır. Garpta Almanya'ya karşı cephe kuran Fransanın bîtaraf kalmış komşuları var. Gültide hem bu komşuların mevkî zorlaşmakta, hem de Fransa ile İngiltere bugünkü vaziyette beklemekte -dir. Hele şimdi yine bu harbin bir elivesidir ki garpte Almanya ile İngiltere ve Fransa arasında karada muharebe cereyan etmekte Avrupa -nın şimalinde Rusya ile Finlandiya arasında şiddetli bir muharebe başla -mış ve devam ediyor. Lehistan malîm olan âkıbeti uğradı. Finlandiya şiddetle mukavemet göstermekte. Buna mukabil garp cephesinde sükun baki.

Fakat bu gidişle garp cephesinde hep sükun devam ederken harp acaba Av -rupanın başka taraflarına mı sırayet ederek yer yer hükümünü ıcrâ edecek?

Bu itibarla yeni gelen Avrupa mat -bustunda askeri ve siyasi müteahhas -ların çok etraflı yazılarına tesaduf edilmektedir. Harbin başka yerlere sırayet edeceğini söyleyenlere karşı bu kadar bedbin olmayı doğru bulmıyanlar, çünkü 1870 Fransa - Prusya harbinin başka tarafa sırayet etmediği, daha evvel Krım muharebesinin de mevzii kaldığı gösterilmektedir.

Avrupada etrafa sırayet eden harp -ler ne vakit olmuştur? Ne vakit Av -rupaya yeni bir nizam, istediği gibi bir şekil vermek isteyen bir Napolyon veya ona benzemek hevesinde biri çı -karsa. Alman devlet reisinin Avrupa -ya yeni bir şekil vermek, hele bil -hassa İngilterenin şu deniz kuvvetini ortadan kaldırmak emelinde olması gibi değildir. Fakat acaba Alman or -duları nereleri istila için girecekler ve alınması düşünülen yerler varsa bu -ralardan Almanya'ya hakiki surette ne gibi büyük bir kâr ve menfaat temin edilebilecektir?

Hava taarruzu

Vali muavininin reisliğinde bir hey'et bugün tetkikler yapı

Hava taarruzlarından korunma için alınan tedbirler meyanında Galata ve Beyazıt kulelerine ko -nulumak üzere kuvveti ses veren 10 düdüklü alınırmış.

Bu düdüklüer yakında her iki kuleye konacak ve şehrimizde ses -tercihesi mahiyetinde olmak üzere bir alarm yapılacaktır.

Diğer taraftan düdüden itibaren fen tatbikat mektebinde bir «enkaz kaldırma kursu» açılmıştır. Buraya 20 kadar ekip seçilmiş devam etmektedir. Şehrin en kalabalık yer -rinde bazı yeraltı sığınakları da yapılacaktır. Sığınak işleri için 5 kişilik bir heyet kurulmuştur.

Vali muavininin reisliğinde bir heyet de bugün şehrimizin bazı semtlerine giderek bu mevzuada tetkikier ıcrâ etmiştir.

Eğlence yerlerinin vergileri

Yarış ve güreş mahalleri ile tiyatrolar ve sinemalar gibi yuzde 25 vergi alınan eğlence mahalle -rinin bu vergilerin hesabında «ha -salatı gayri safiye» kelimesinin bazı tefsirlere yol açtığı görülmüş -tür.

Ezcümle bu suretle hasılatı gayri safiye'nin 100 kuruşluk bir bi -lette yanlış olarak 85,5 kuruş diye tesbit olunduğu anlaşıldığından bunun 86,45 kuruş üzerinden tashihi ve eğlence mahalleri vergilerinin nasıl hesap olunacağı dün Belediye reisliğinden şubelere bildirilmiş -tir.

Orta okul ve liselerde pasif müdafaa

Hava taarruzlarına karşı korunma kanunu ile bu husustaki tek -mil nizamname ve talimatnameler Maarif Vekâleti tarafından bastırılarak maarif müdürlüğüne gönderilmiştir.

Bunlar bütün mekteplere tevzi olunacaktır. Diğer taraftan ilk mekteplerde olduğu gibi orta okul ve liselerde de hava taarruzlarına karşı pasif müdafaa için tatbiki tecrübeler yapılacaktır.

Çok çocuklu hâkimler

Çok çocuklu hâkimlere yardım şekli de değiştirilecektir. Bu hususta hazırlanmış başlanan yeni bir kanun lâihyasına göre bu ka -bil hâkimlere hâlen yapılmakta olan nakdi yardım usulü tamamen kaldırılmaktadır. Bunun yerine hâkim çocuklarını okutacak vesait temin olunmaktadır.

Bu meydana hâkim çocukları için büyük şehir ve kasabalarda Ad -liye Vekâleti pansiyonlar açacak -tır.

Kimler, ne emeller besliyor ?

Eskiden bîtaraf bir memleket için büyük devletlerin istihlal nazaratından uzak kalmayı temin eder diye sayılırdı. Büyük devletlerin istihlaldan uzak kalabilen bîtarafıya ise sık sık taarruzlara uğrıyarak paylaşılan memleketlerin gıpta ile bakırları şüphesizdir. Fakat artık çok şey değiştiği gibi milletlerin münasebatındaki bîtaraflık mefhumu da tanınmaz oldu.

1914 de Belçikanın Alman taarruzuna uğraması o zamana kadar bîtaraflığı riayet düsturunu iyiden iyisi sarımsı oluyordu. Fakat harp tehlikelerinden uzak kalmış memleketlerin kendilerini emniyet altında görerek milli müdafaa için hazırlanmayacakları besbellidir. Buna mukabil bu memleketler pek büyük içtimai meselelerle meşgul olmağa vakit buluyorlardı. Bugün ise artık bîtaraflık her derde deva olmaktan çıkmıştır. Varlığını muhafaza edilecek büyük küçük her memleketi derece derece düşündürmektedir.

Yeni misaller gösteriyor ki eskidenberi bîtaraf kalan memleketler daha ziyade istihlâfı celbediyorlar. Çünkü bunlar devamlı bir surette mukave -bunların devamlı bir surette mukave -gi hesap edilecek taarruz edenler ona göre türlü emeller beslemekten geri kalmıyorlar. Bugünkü halde Avrupa harbi karşısında kendilerini herharaklı bir zümreye maaletmiyerek her türlü anlaşma haricinde kalmış olan devletler emniyet altında kalabilecekler midir?

Harp uzadıca bîtaraf memleketlerin vaziyeti daralıyor anlaşıyor. İşte bu müşahazalar gözünne getirilince İngiliz ve Fransız tarafların ortaya koyduğu davaya avdet ediliyor: Fransa ile İngiltere Avrupada taarruz fikrini ortadan kaldırmak, Avrupa, mîm -küne dünyaya yeni esaslar koyarak bundan sonra milletler arası münasebetlerini öyle yalnız bir tarafın arzusu ile bozulabilmesine mâni ted-

birliki temin etmek için bu harbe girmişlerdir.

Onlara edilecek yardım dünya sulhunun istikbal için yapılmış olacaktır. Garpta Almanya'ya karşı cephe kuran Fransanın bîtaraf kalmış komşuları var. Gültide hem bu komşuların mevkî zorlaşmakta, hem de Fransa ile İngiltere bugünkü vaziyette beklemekte -dir. Hele şimdi yine bu harbin bir elivesidir ki garpte Almanya ile İngiltere ve Fransa arasında karada muharebe cereyan etmekte Avrupa -nın şimalinde Rusya ile Finlandiya arasında şiddetli bir muharebe başla -mış ve devam ediyor. Lehistan malîm olan âkıbeti uğradı. Finlandiya şiddetle mukavemet göstermekte. Buna mukabil garp cephesinde sükun baki.

Fakat bu gidişle garp cephesinde hep sükun devam ederken harp acaba Av -rupanın başka taraflarına mı sırayet ederek yer yer hükümünü ıcrâ edecek?

Bu itibarla yeni gelen Avrupa mat -bustunda askeri ve siyasi müteahhas -ların çok etraflı yazılarına tesaduf edilmektedir. Harbin başka yerlere sırayet edeceğini söyleyenlere karşı bu kadar bedbin olmayı doğru bulmıyanlar, çünkü 1870 Fransa - Prusya harbinin başka tarafa sırayet etmediği, daha evvel Krım muharebesinin de mevzii kaldığı gösterilmektedir.

Avrupada etrafa sırayet eden harp -ler ne vakit olmuştur? Ne vakit Av -rupaya yeni bir nizam, istediği gibi bir şekil vermek isteyen bir Napolyon veya ona benzemek hevesinde biri çı -karsa. Alman devlet reisinin Avrupa -ya yeni bir şekil vermek, hele bil -hassa İngilterenin şu deniz kuvvetini ortadan kaldırmak emelinde olması gibi değildir. Fakat acaba Alman or -duları nereleri istila için girecekler ve alınması düşünülen yerler varsa bu -ralardan Almanya'ya hakiki surette ne gibi büyük bir kâr ve menfaat temin edilebilecektir?

ALİ KEMAL SUNMAN

DIS-POLITIKA

Graf von Spee'nin sonu

Yazan: Ahmed Şükrü ESMER İngiliz kruvazörleri tarafından mağ -lup edilerek Montevideo limanına il -tice eden Alman cep zırhlısı Graf von Spee, kendi kumandanı tarafından ba -tırılmıştır. Hatırlardadır ki Alman zırhlısı Uruguay devletinin merkezine iltica ettiği zaman, Alman gazeteleri ve Alman radyoları, geminin hasara uğ -ramadığını ve mahrukat tedarik ettik -ten sonra denize açılacak İngilizle -re muharebe devam edeceğini iddia et -mişlerdi. Bu gazeteler İngiliz gemileri için münakaşa kaldırmıyan bir zaferi, Alman donanması için bir münafert -yet olarak gösterdiler ve bütün Al -manya baştan aşağı donatıldı.

Gariptir ki şimdi aynı Alman gaz -eteleri ve radyo... hattâ verilen ba -berlere göre, Alman hükümeti, gemi -nin batırılmasından dolayı Uruguay hü -kûmetini mes'ul tutmak istiyorlar. İd -dia şudur: Alman zırhlısı ağır surette yaralanmış ve tamiratı yapmak için lazım gelen mühlet verilmemiş. Dev -letler hukukuna göre, bîtaraf bir il -mana uğrıyan bir harp gemisi, o il -manda ancak yirmi dört saat kalabilir. Fakat bir harp neticesinde hasara uğ -rayarak bîtaraf limana iltica ederse, de -nizde seyrisüfere edilebilmek için lazım gelen acele tamiratı yapmaması için mühlet verilir. Fakat bu mühlet zar -fında harp gemisinin doğuş kabiliyeti arttırarak tamirat yapılmaz. Ur -uguay hükümeti geminin vaziyetini tetkik ettikten sonra zaruri olan tamir -lerin yapılması için yetmiş iki saat mühlet vermiştir. Geminin silâhlarını tamir için mühlet verilemezdi. Fakat bunun için de mühlet verildiği, hattâ yeni baştan ve daha kuvvetli silâhlarla teçhiz edildiği ferdesizden, von Spee'nin bu arada Uruguay sahillerinin açık -larına dizelecek olan kuvvetli İngiliz ve Fransız harp gemilerinin elinden kur -tulmasına imkân var mı idi? Bu şar -hlar altında geminin batırılmasından dolayı Almanların Uruguay hükûme -tini mes'ul tutmak istemeleri mana -sızdır.

Alman gemisi için yapılacak şey, Montevideo limanına iltica etmiyecek kendisinden zayıf olan İngiliz gemi -lerle sonuna kadar muharebe etmekti. Esasen sekiz pusluk toplarla müce -hez olan Ehseler kruvazörü hasara uğ -ramış ve harp haricine çıkarılmıştı. Ge -riye altışar pusluk toplarla mücehez iki küçük İngiliz kruvazörü kalyordu. Alman zırhlısı bu gemilerle düğ -şü -bildirdi. Ve neticede batarsa şerefini kur -tarmış olurdu. Von Spee bunu yap -madı. Bu garip hareketinin bir izahı, von Spee'nin petrol aldiktan ve ufak tefek tamiratı yaptıktan sonra, fakat kuvvetli İngiliz gemilerinin gelme -rine vakit bırakmadan dışarı çıkarak, iki küçük İngiliz gemisile düğüşmek niyetinde bulunması idi. Fakat Alman kumandanı bunu yapmıyor. Kendisini mağlubiyetten asla kurtarmayacak o -lan mühlet verilmesini istiyor ve ver -ilmiyince, gecelerde İngiliz Raval -pindi gemisinin yaptığı gibi, falk kuv -vetlerle düğüşerek şerefille batacağı yerde ihtihar ediyor. Almanlar harp gemilerinin ihtiharında bir şeref te -vehhüm ediyorlarsa, aldanyorlar. Ge -nilerin ihtiharı, insanların ihtiharı gi -bi acele edilemez. Şeref, falk düğ -üşmanla karşı karşıya

Türk Matbuat idaresinin tarihçesi

Sultan Hamit bir irade ile, mizah gazeteleri neşrini menetmişti

YAZAN:
REŞAD FEYZİ

Türkiyede, ilk matbaa, İbrahim Müteferrika tarafından tesis edilmiştir. İlk matbaa ile birlikte, cemiyetimizde, ilk gazete derhal kendisini göstermez. «Taktimi ve kayısı çok daha sonradır. İlk profesyonel gazeteci, muhakkak ki «Şinasi» merhumdur.

Türkiyede, gazeteler çıkmağa başladıkdan sonra, bu matbu neşriyatın, elbette ki, bir devlet cephesi olacaktı. Yani, devlet de, bir «Matbuat idaresi» kurup gazete işleriyle meşgul olacaktı.

Bugünkü matbuat umum müdürlüğünün, vazife ve salâhiyetlerini sayacak değiliz.

İstanbul matbuat cemiyetinin, yeni teşekkül eden Türk basın birliğine iltihakı dolayısıyla, Park Otelde yaptığımız toplantı veya eğlence, bana, Türk matbuatının, devlet tarafından, ne zaman ilk defa kabul edildiğini öğrenmek merakını verdi.

Mevzuatı kanuniye arasında, «matbuat müdürlüğü» ilk defa, 1281 - 1864 tarihli matbuat nizamnamesinin birinci maddesi satırları içinde göze çarpar. Bu tarihlere, böyle bir idarenin mevcudiyeti tahmin edilebilir. Demek ki, aşağı yukarı 75 senelik bir hâdise.

Devlet salnamelerinde, matbuat müdürlüğü hakkındaki malûmat teltik edilirken, 1869 dan 1876 tarihine kadar olan nüshalarda matbuat müdürlerinin isimleri yazılmakta, fakat, bu dairenin nereye merbut bulunduğu tasrih edilmemektedir. Yine devlet salname-nelerine nazaran, matbuat müdür-lüğü, 1877 de hariciye nezaretine ve müteakip seneden itibaren de dahiliye nezaretine bağlandı. 1884 senesinden itibaren, ayrıca hariciye nezaretinde de bir «matbuatı cenebi müdürlüğü» teşekkül etmiştir. Bu müdürlük, 1885 de, dahiliye nezaretine bağlanmış, ve dört sene müddetle, dahiliye nezaretine bağlı ve matbuatı dahiliye, matbuatı hariciye isimleriyle iki müdürlük çalışmıştır. 1898 sene-sinde, matbuatı hariciye müdür-lüğü, tekrar hariciye nezaretine bağlanmıştır.

1876 dan 1903 tarihine kadar olan devrede, devlet matbuat müdürlüğünün matbuat işleri üzerindeki tesiri çok mühim olmuştur. Zevahirde, dahiliye nezaretine bağlı bulunan matbuat idaresi, hakikatte, bilâ vasıta «mabeyne» bağılı idi. Bütün emirleri mabeyinden yani, Sultan Hamiden alırdı.

Sultan Hamidin, matbuat için koyduğu kayıtlar bilhassa mü-himdir. Bunların başında, 1876 yılında, Padişahın ilk osmanlı meclisi mebusuna verdiği matbuat kanunu projesi gelir. Bu kanun projesinde, evvelce çıkmış olan nizamnamelerde mevcut bulunmayan bir takım kayıtlar vardı. Ve matbuatı, daha ziyade zincire bağ-lıydı. En şayanı dikkat tarafı, bu kanun, Türkiyede, mizah ga-zetesi çıkarılmasını menediyordu. Fakat, o zaman toplanan ilk Os-manlı meclisi, bu kanunu kabul etmedi. Padişah da istediği maddeleri mecliste koyamadı. Fakat, Abdülhamidin matbuat sansörü 1878 de bilfiil ve kanun haricinde işe başlamış bulunuyordu. Padişah, 1878 den itibaren gazeteleri, 1788 tarihli matbaalar nizamna-mesi ile de matbaaların sansörünü şiddetlendiriyordu.

1894 te, yeni bir matbuat nizamnamesi ile, sansörün şiddetini artırdı. İşin mühim tarafı şu idi: Bütün bu nizamnamelerde, gazete-lerin ve macmuaların san-sörü, hakkında sarîh bir hayıt yok-tu. Fakat, sansör, gayri kanuni o-larak yapıyordu.

Gazete sansörü «matbuatı da-hiliye» idaresinde yapıyordu. Bu idarede, Abdülhamidin gayet sadık adamları vardı. Kitaplarla mecmualar için de maarif nezare-tinde bir sansör heyeti vardı. Bu maarif sansörü üç kısma ayrılırdı: «Meclisi kebirî maarif», «Encü-menî teftiş ve muayene», «Teltiki müellefat».

1898 de garip bir «iradeî hüma-yun» çıktı: Bütün matbaalar, zap-tiye nezareti teftiş altında bulun-acaktı. 1900 tarihinde çıkan bir başka irade, matbaalarla kitap-



Bu simalar içinde bugünkü gazetecilerden çoğunu tanırız. Hariceten memleketimize gelen yabancı dillerle yazılmış kitap - (Devamı 4 üncü sahifede)

Almanların ilk korsan gemisi

Emden umumî harpte neler yaptı ve nasıl battı?

Ajans haberlerini takip edenlerden birçokları, Alman cep kruvazörlerinin korsanlıklarını, şu veya bu gemiyi batardıklarını okuyunca:

— Niçin bu korsan gemisini batırmıyorlar?

Diye söylenirler ve bunların kapı kurtulmalarına akıl erdirmezler. Halbuki korsan gemileri bazı sahillerin girişinden ve çıkışından istifade ederler. Küçük adaların arasında saklanırlar, bin türlü hilelere müraaat ederler.

Telsiz telgraftan istifade edilemez mi? Şüphesiz edilir. Fakat, korsan gemileri de bu telsizleri alırlar, avcı gemilerin hareketini öğrenirler. Kaçarlar, saklanırlar.

Umumi harpteki tecrübeler, korsan gemilerinin er veya geç ele geçeceğini göstermiştir. Fakat bu gemiler batıp gidinceye kadar birçok gemileri denizlerin dibine gönderirler, birçok zavalıların ölümüne sebep olurlar.

Umumi harbin en meşhur korsan gemisi, Almanların Emden kruvazörüdür. Aşağıdaki satırları bu geminin zabitanından Fransua Zoef dö Hohenzolern in hatıralarından alıyoruz:

Kurvet kaptanı Fon Mullerin ku-mandasındaki küçük Emden kruvazörü 1914 senesi temmuz ayı nihayetinde Tsing Taoda bulunuyordu. Birkaç gün sonra harp ilan edilince Marlin adalardaki Amiral Fon Spee filosuna iltihak emrini aldı. İngiliz harp gemilerinin eline geçmeden Çin denizlerinden çıkma müvaffak oldu. Ve tayın olunan tarihte, yani 12 ağustosa Marlin adalarına geldi; Hint denizlerinde korsanlık yapmak emrini aldı. 14 ağustos akşamı filodan ayrıldı. Sonde adalarına mütevaccihen cennub garbiye doğru yal aldı.

Emden, Timor adasının şimal burununda bekleyecek bir gemiden kömür alacaktı. Halbuki gemi muayyen günde, muayyen yere gelemedi. Holanda hükümeti, kendi sularında bir Alman kömür üssü tesisine müsaade vermemiş ve gemiyi hareketle iobar etmişti. Bu sebeple birkaç hafta kömürsüz deniz üzerinde kaldı, kaldı.

Emdenin süvarisi çok kornaz bir adamdı. Hileye müraعاتı düşündü. Gemiyi sahte bir baca ilâve etti. Bu suretle Emden, İngilterenin uzak şark denizlerinde istasyonier vazifesini gören Varmouth kruvazörüne bezzetli. Bu maske altında Bengal körfezine girdi. Yolda karadî kömürü yüklü bir tüccar gemisini zaptetti. Bütün hamulesini aldı. Denizce geldi. Rasgelediği yolum ve yük gemilerini batırmağa başladı.

Emden süvarisi, 1914 ilkesinde iltihaf devletleri donanmasından sığındığı Penang limanına taarruza karar verdi. Büyük bir cür'etle limanın ağzına yaklaştı. Yemtehong Rus kruvazörünü torpiledi. Fransızların Mousquet torpilo mühiribini topa tuttu. İtilâf gemilerinin şiddetli takbine rağmen kaçtı, kurtuldu.

O tarhten sonra talih döndü. Alman kruvazörü Sonde boğazi methalinde bulunuyordu. Süvari, Kokos adasına taarruz ve Hindistan - Avustralya telsiz istasyonunu tahrip etmek istedi. 9 sontoşın sabahı kömür alıyordu. U-

fukta bir duman görüldü. Bu İngilizlerin, Emdenden daha kuvvetli, daha seri bir zırhlısı, Sydney idi. Saat 11 i 15 gece Emden Süvarisi harbi kabul etti. Emdene birçok isabetler oldu. Müdafaa kabiliyeti kalmadı. Fon Müller teslim olmaktan işe gemisini batırmayı tercih etti. Korsan gemisi Hind denizinin derinliklerine gömüldü, gitti. Doye-landın, Amiral Serin akıbetleri de böyle olacağına ne şüphe!



HIKÂYE:

Nasreddin Hocanın Keçisi

Nasrettin Hocanın bir erkek keçisi vardı. Hoca her sene bu keçinin yüzünden epeyce para kazanırdı.

Fakat; soracakmız?

— Hiç erkek keçiden para kazanılır mı?

Doğrudur düşündüğünüz. Çünkü, nihayet bir erkek keçinin ne sütü vardır, ne de yünü?

Eh; öyleyse Hoca; bu, erkek keçiden nasıl olup da para kazanıyor diyeceksiniz değil mi?

Hoca, her sene bu keçisini damızlık diye kullanıyordu. Vilâyet merkezinde her önüne gelen hocaya müraaat ediyor ve on kuruş mukabilinde keçisi-
ninde istifade ediyordu.

Eski devirlerde herkes kendine göre bir derebeyi idi. O vakitki hükümet memurları halkı düşünmezlerdi. Ka-

nun yerine şahısların kuvvetleri hâkimdi.

Nasrettin Hoca; keçisinin iyi bir damızlık varidatı getirdiğini görünce öbür sene flatı elli kuruşa çıkardı. Ahali, Hocanın flatı yükselmesi üzerine dedikoduya ve şikâyetle başladılar. Hep bir ağızdan bağırdılar:

— Hoca, ihtikâr yapıyor...

Nihayet, Hocayı mahkemeye verdiler.

Kadı; karar verdi:

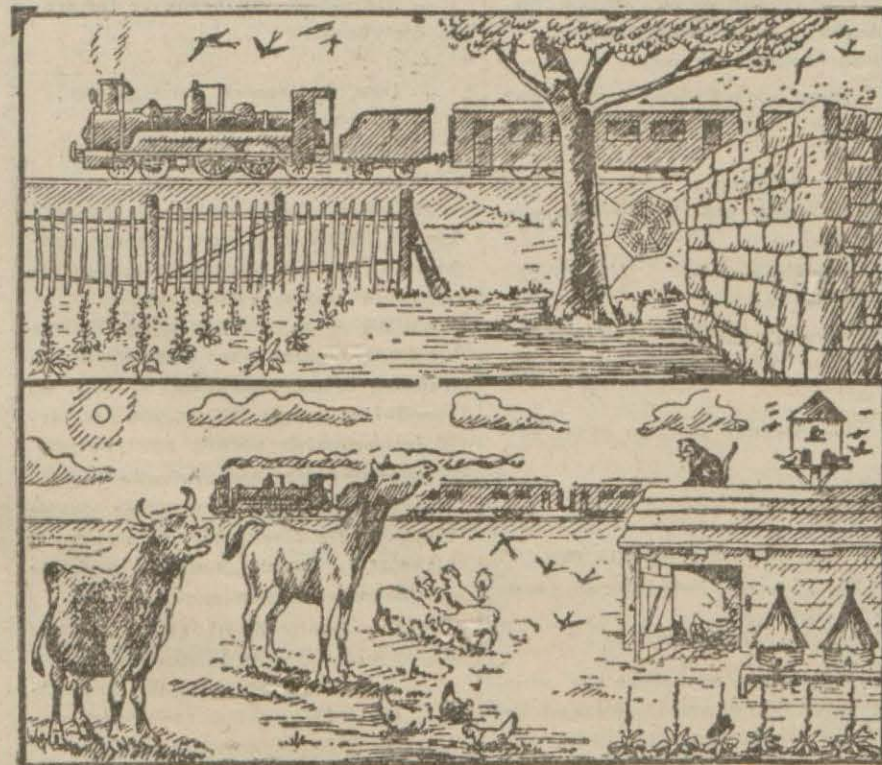
— Hoca; istediği kadar para alabilir.

Ahali, bu kararı haber alınca; çileden çıktı. İş bir çare aramağa başladılar.

Ve, şu çareyi buldular:

— Hocanın keçisini satın almak! Ahali, Hocaya müraaat ettiler:

Bu iki resim neyi gösteriyor



Bu resimleri dikkatle teltik ediniz. Başka başka sahneleri göstermekle beraber aralarında xit bir benzerlik var-

dır. Bunlara nasıl bir serlevha koyabilirsiniz?

— Dünyanın en büyük kıtası hangisidir ve nüfusu ne kadardır?

— Dünyanın en küçük kıtası hangisidir ve nüfusu ne kadardır?

MERAKLI OSEYLER

29,000 TABLO

İspanyanın Londra sefiri Dük d'Albe yalnız siyasi hâdiselerle değil, güzel tablolardan ve kıymetli san'at eserlerinden mürekkep koleksiyonunu da tamamlamakla meşguldür.

500 tablosundan 100 ü, Prada müzesinin diğer şaheserleriyle beraber Cenevrede bulunmaktadır.

Prada müzesinde 400 tablo daha vardı. Bunlardan başka, hususî koleksiyonlardan kiliselerden, müzelerden kaldırılan 29,000 tablo da Cenevrede'dir. Bu kadar kıymetli eserlerin bir çatı altında toplanmış şimdiye kadar görülmemiş bir şey değildir.

Dük d'Albe'nin bu tablolardan başka dededen kalma güzel bir gümüş sofrası da vardı. Bu da kaybolmuştur. Bir iki küçük parçadan başka kalmamıştır. Bunlar da Pirene'nin Fransız hududuna yakın bir yerinde, büyük bir mağara bulunmuştur.

BÜYÜK HALI!

Salzburg civarında on iki genç kız dünyanın en büyük halılarının birini yapıp bitirmişlerdir.

İngiltere bankasının yeni binasının büyük salonuna konulacak olan bu halı tamamille el ile yapılmıştır. Boyu 13 metre, eni de 8 metre 28 santimetredir. 125 renk yünden yapılmış ve 175,000 franga mal olmuştur. O niki işçi kızdan her biri 1,000,000 a yakın düğüm yapmışlardır.

Buna, dünyanın en büyük halısı diyen Parisli meslekdaş hiç şüphe yok ki Yıldız sarayının merasim da-iresinin kabul salonundaki halıyı görmemiştir.

Hereke fabrikasında yaptırılan bu halı yekpare'dir. Boyu 26, eni de 18 metredir. Dolmabahçe sara-yındaki ipek Hereke halılarının boyları da buna yakındır. Ve çok kıymetli san'at eserleridir.

Yeni yeni kadın Casuslar belirdi

"Duvarların da Kulağı Var,, Dedikleri Çok Doğru İmiş!



Gestapo sırf "Gammazlık,, için beş bin kadın kullanıyormuş

Fransız gazetelerinin yazdığına göre, Almanların polistekilâtı o-

lan «Gestapo» nun işi gittikçe artmaktadır. Bu gazeteler şöyle ya-

zıyorlar: «Çekoslovakya'da yer yer isyanlar başladı. Avusturyalılar homurdanıyorlar, Polonyalılar bir türlü mağlûbiyeti kabul etmiyorlar.

İsyanların önüne geçmek, homurdananları susturmak lazım. Halâ hürriyetten bahseden, kıyama hazırlanan halkı tedhis etmek, hapsedmek, icabında kurşuna dizmek kolay bir şey mi?..

Yalnız işgal olunan yerlerde değil, Almanyada da gayri memnurların sayısı günden güne artıyor. Vaziyetin vehametini görenler çoğalıyor. Dulların, yetim çocukların sıkâyetleri yükseliyor.

Gayri memnurlar?... Buna yeni bir risim bulunmuş. Hükûmetin siyasetini tenkid edenler, veya sadece hayat pahalılığından şikâyetçiler «vatan haini» deniliyor.

Derhal susturulmak isteniliyor. Fakat, düşünceleri, sıkâyetleri yavaş yavaş bir sesle, bir dost veya bir komşunun kulağına fısıldayanları ele geçirmek, cezalandırmak kolay mı?..

Bunları görecektir, işitecek kulaklar ister. Her yerde üniformasız polisler, hafiyeler var. Her şeyi tarassut ediyorlar, her şeyi kulak kabartıyorlar. Bunların sayısı bilince... Beş bin tanesi de kadın!

Vazife! Tanıştıkları, konuş-tukları, bir çatı altında oturdıkları kimseleri göz altında bulundurmak... Bir kadın, bir kadından kekinir mi? Bir komşu, komşusuna derdini açmaz olur mu?... Hususile bir çatı altında oturanlar, sene-lerden beri tanışanlar arasında...

SÜT YOK MU? SUSUNUZ!..

Bir misal: O gün Mina, öteberi almak için çarşıya gidiyor. Saatlerce ayakta bekledikten sonra erzak sepeti kolunda evin dönüşü. Zihnen meşgul. Nasıl olmasın?... Her şey ateş pahasına. Sonra birçok şeyleri bulmak, almak kabil değil...

— Eve mi dönüyorsunuz? — Evet...

Bunu söyleyen komşusudur. Yanına yaklaşıyor. İki kadın yan yana yürüyorlar. Mina içini cekiyor, ve: — Üç saat ayakta bekledim, dizlerimde kuvvet kalmadı... Bey-lude, ne sîit alabildim, ne de tereyağı...

İşte söylediği bu. Akşam üzeri iki sivil memur geliyor. Mina'yı alıp götürüyor. Kabahat?... Süt ve tereyağın bulunmamasından şikâyet etmesi...

Bir misal daha: H. M. Askerlik çağını çoktan aşmış. ticaretle meşgul bir adam. Berlin merkezinde büyük bir birahane'nin müdâvimi. Her akşam geliyor, birasını içiyor, gazetesini okuyor.

Bir gece birahane'nin genç ve güzel garsonlarından bir kız, bira bardağını masanın üzerine bıraktıktan sonra soruyor:

— Nasıl, haberler iyi mi?..

H. M.... başını kaldırıyor. Genç kıza bakıyor. Ne masum bir çehresi, bakışları var

— Eh Ne iyi, ne de fena!..

— Bu daha çok sürecektir mi, dersiniz, Her H. M?..

H. M.... cevap vermeden ihtiyatla etrafına bakıyor. Sonra yavaş yavaş bir sesle:

— Bidayette zannolunduğundan daha uzun sürecektir benziyor. İşler de gündüğüne bozuluyor.. (Devamı 4 üncü sahifede)

İngiliz ordu ve donanmasının şefleri

Sör Dudley Pound

Birinci bahriye lordu, İngiliz filosu erkânı harbiyei umumiye reisi ve İngiliz Fransız donanmaları başkumandanı

Sör Dudley Pound altmış iki yaşındadır ve tamam kırk seneden-

beri denizlerde dolamaktadır. On dört yaşında bahriye mektebine girdi. Tahsilini bitirdikten sonra Undaundet kruvazörü ile Çin sularına gitti.

1899 da, Magnificent zırhlısı ile mülazım olarak şimal denizine döndü. Genç zabıt, bilhassa torpillerin teltiki ile meşgul oluyordu. Bilâhare Atlantik ve Akdeniz filolarında bulundu.

1909 da Dudley kumandan rütbesi ile bahriye nezareti emrine verildi. İki sene karada kaldı. 1911 de Superb zırhlısı süvariliğine tayin edildi. Ve zırhlıda, boğucu gazlarla zehirlenen bahriyelilerin hayatını kurtardığı için «Royal Humane Society» madalyasıyla taltif olundu. 1913 - 1914 senelerinde yine bahriye nezareti devairinde çalıştı. Bir aralık Portsmouth bahriye mektebinde hocalık yaptı.

UMUMİ HARPTE

Umumi harp başladığı zaman Sör Dudley, Amiral Jellicot'un kumandasındaki büyük filoda, Sen Vincent zırhlısı kumandanı idi.

Jutland muharebesinde Colossus zırhlısına kumanda ediyordu,, ve ilk safta bulunuyordu. gemisi düşman tarafından hasara uğratılmış idi. Buna rağmen akşama kadar dayandı ve Alman amirali Serer'in kaçmasına şahit oldu.

1917 de, bahriye nezareti erkânı harbiyesine geçti. harbin sonuna kadar bu mevkide kaldı.

Sör Dudley, kâh bahriye nezaretinde vazife görüyor, kâh filoda hizmet ediyordu. 1931 de Milletler Cemiyetinde İngiliz murahhası olarak bulundu. Üç sene sonra ikinci bahriye lordu oldu.

1936 da, İtalya - Habeş muharebesi esnasında Akdeniz filosu başkumandanı tayin edildi. Nihayet 1939 da bahriye birinci lordu ünvanını aldı. Sör Dudley tam bir gemicidir. Fakat mükâlemelerinde gemicilikten bahsetmeyi hiç sevmeyiz. Çok okuma meraklısıdır. Güzel bir üslup ile yazı da yazar. Birçok mühim eserleri vardır.

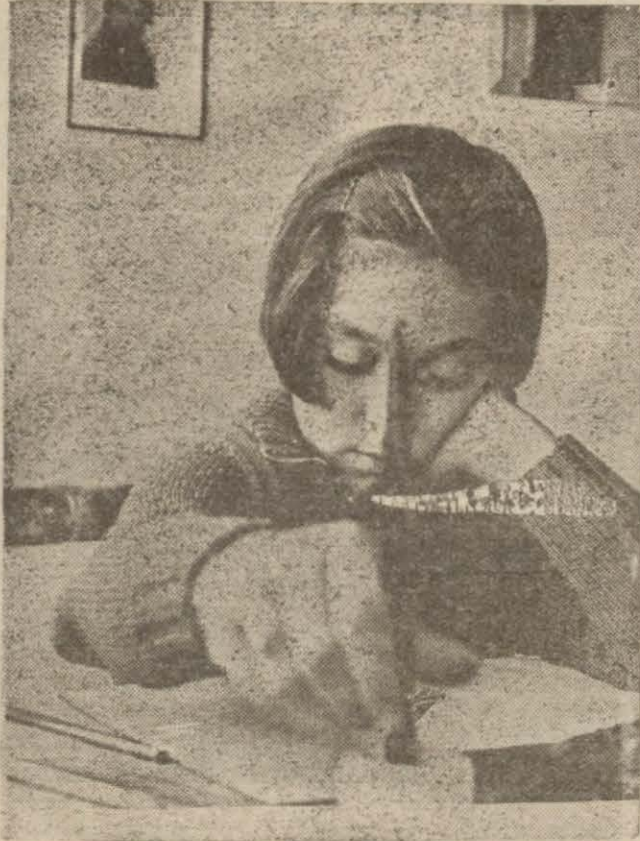
Sör Dudley'in en büyük merakı av ve avcılıktır. Avdan bahsölundu mu, siması parlar. Havada uçan kuşu vurur, derler. Yaşının ilerlemiş olmasına rağmen, gözlerinin rüyet kabiliyeti çok fazladır. İşte İngiliz - Fransız filoları böyle bir deniz kurdunun kumandası altında bulunmaktadır.

FOTOĞRAF SERGİSİNDE BİR SAAT..

Eminönü Halkevinde bir fotoğraf sergisi açıldı

Memleketimizde fotoğraf amatörlerini teşvik için açılan bu küçük sergi, sanat bakımından büyük ve mükemmel bir tetkik sahasıdır

Cumhuriyet Halk partisi önümüzdeki yılın ilk baharında bütün Halkevlerinde ama-törleri teşvik için bir fotoğraf ser-gisi açılmasına karar vermiş ve bu tamim bir ay evvel bütün vilayetle-re tebliğ edilmişti. Eminönü Hal-kevi şubat ayında açılan büyük ser-gi için -amatörleri şimdiden hazır-lamak ve teşvik etmek üzere - bu hafta içinde Hal-kevi salonlarında küçük bir sergi açtı.



Fotoğraf sergisinde göze çarpan kıymetli amatör fotoğraflarından biri...

Dün, çok kıy-metli eserlerle süs-lenmiş olan foto-graf sergisinde, eski bir fotoğraf amatörü alaka-sile, bütün eserleri birer birer tet-kik ettim.

Eserleri karilerime tanıtmadan önce, her memlekette olduğu gibi, bizde de ikiye ayrılan amatörleri kısaca tarif etmek isterim:

1) Birinci kısım amatörler — Ekseriya çok güzel ve çok pahalı bir fotoğraf makinesi alarak, fotoğraflara cam ve film doldur-tan, sonra da geliş güzel resimler çekip bu resimlerin banyosunu ve kâğıda çekilmesini yine fotoğra-fçılara yaptırırlardır. Bunların fotoğraflık namına yaptıkları iş, sadece, zevklerine göre seçtikleri bir manzaranın veya portrenin kar-gısına geçip deklansöre basmak ve tekrar kapatmaktan ibarettir.

Bu nevi amatörler san'at zev-kinde ziyade heveslerini tatmin etmek isterler; ellerindeki cam ve-ya filmi hemen bir gün içinde söy-le böyle manzaralarla doldurup bitirirler ve banyosunu yaptır-mak için derhal fotoğraf atelye-lerine koşarlar. Bu amatörler na-diren - bir tesadüf eseri olarak - muvaffak bir resim elde edebilir.

2) İkinci kısım amatörler — El-lerindeki ucuz veya pahalı ma-kinenin her şeyden önce nasıl iş-leğini, ne gibi hususiyetleri haiz olduğunu merak eden, anlamak istiyen, cam doldurmasını, iyi poz-lar vermesini, güzel mevzular seç-mesini ve camları, kâğıtları deve-lope etmesini öğrenmek istiyen -lerdir. Muhakkak ki bu nevi ama-törler, diğerlerinden yüzde yüz fazla muvaffak olurlar ve harca-dıkları paranın çok defa yüzde yüz randamanını alırlar. Bilhassa böy-le bir amatörün kendi banyo et-

tiği bir resimdeki muvaffakiye-tini gördüğü zamanki sevincine hudud olamaz.

Halkevlerinde açılacak foto-graf sergisinde ikinci kısım ama-törlerin eserlerinin daima ön-plânda yer almasını temenni et-tikten sonra sergiye geçelim.

Fotoğrafçılık birçok branşlara ayrılmıştır.

Profesyonel, amatör fotoğraf-çılık.

Bütün bu branşlar şüphe yok ki, san'atın ifadesidir. Fakat, amatör - tabiat - i daha serbest, daha ih-a-talı gördüğü içindir ki - hakikat - i onun eserinden almak ve öğren-mek daha mümkündür. Meselâ a-matörün acemisiyle profesyonelin tenbeli çok defa resim - çekişinde - görüş ve kavrayış itibarıyla - bir-leşirler.

Bu sergi, objektif hilelerine ve objektifin subjektif görüşlerine ve diğer taraftan bugünkü fotoğraf tekniğinin gerek kimya, gerek fi-zik yenilikleriyle enstrokif parça-larından toplanmış çok kıymetli örnekleri ihtiva etmektedir.

Bilhassa objektife çok güzel manzaralar arzeden (su) yun yük-sekten dökülüşü, denizin dalga-ları ve yağmurlu bir asfalt üze-rinden yürüten bir kalabalığın baş aşağı gösterilişi; ve engin bir şekilde azametli bir dalganın kö-pürmeden akış ve kıvrılışı bu gü-zel eserler arasında göze çarp-maktadır.

Meraklı bir amatörün çektiği resimleri ne tarzda sıralaması lâ-zım geldiği dahi bu sergide müm-kün olduğu kadar muntazam bir

YAZAN: İskender F. SEETELİ

tasnifle gösterilmiştir. Meselâ kır-da, ilkbaharda zıplayan iki genç kızla, onun altındaki Karagöz - Hacıvat sahnesi; yahut ağzındaki dişleri dökülmüş bir çocukla onun altındaki kaldırımında oynayan çocukların manzarası birbirine ben-ziyen güzel ve isabetli bir tasnif-tir.

En kuvvetli eserlere gelelim: Natür morttan Münif Fehminin tozlukları, portrede kedi yavrusu, ihtiyar kadın, Nezyen Tefvik, ve Namık Görgücün röportajlarda çı-kan bir sokak kavgası, avukat, yağ-murlu otomobil camı, ve bun-ladan maada İhsan'ın «çocuklar» ı çok enteresan ve kıymetli nümu-nelerdir.

Fotoğraf merakında muhtelif ne-gatiflerden aynı kâğıt üzerine yan- yana bir kopye tabedip de renk-le rin tonlarını müsvi düşürmek de hususi bir zevk ve travay mese-lesidir. Sergide bunun da birçok örnekleri görülmüştür: Denizdeki yarışlar ve saire.

Bu güzel eserler arasında mes-leğin bazı mizahi tezahürleri de göze çarpıyordu. Meselâ: 1) Yağ-mur altında hakemin şemsiye ile dolaştığı bir futbol maçı, 2) de - nizde sür'atle koşan bir motorün yanbaşında bir kayığın hareketsiz duruşu gibi.

Biraz ötede, bir futbol topunu sürer gibi görünen bir köpekle, vaktinden önce vapura atlamak ist-diyen bir yolcunun iskeledeki va-ziyeti de yukarıda saydığımız kon-traslar arasında görünüyor ve se-yirciyi gayri ihtiyari güldürü-yordu.

Bugün fotoğrafçılıkta aranan şey, eskisi gibi optik incelikten ziyade «Süje» nin muhatapına bir şey ifade etmiş olması yani küriyo-ziteyi tahrik etmesidir. Bütün ra-kursi görüşler, kontrjur sahneler ve bugünün kimyevi prosedeleri, yakınlıktırca adeselerin yarattığı deformasyonlar ve en nihayet «ekran» oyunları bu fasılda mü-talea edilebilir. Sergideki muhtelif küriyozite sahnelerden bir ta - kesi de Ekran oyununa vücut gel-miş bir gökyüzü - deniz sahese - ridir. Mehtapın karanlıkta suya akışları ve bu ışıkların altında küçük su çırpıntılarının canlı zer-releri adeta konuşan bir insan ka-dar hareketlidir.

Sergide ağırdanışman nümune-leri de verilmiştir. (Fon) hak - hakkındaki da amatöre güzel fikir-ler veren canlı eserler vardır. Bir çok amatörlerin (Fon) a ehemmi-

MİZAH

DİLENCİNİN CEVABI

Yaşlı bir kadın, sokakta tesadüf ettiği bir dilenciye bir frank ve - rir ve sorar:

— Bu hale neden düştünüz?
Dilenci cevap verir:
— Sizin gibi yaptığım için ba-yanım...

— Anlıyamadım?..
— Bunda anlaşılacak ne var?
Vaktile ben de sizin gibi dilenci - lere böyle bir frank veriyordum.

AHMAK KOCA!

Veedi, Beyoğlunda Fikriye te-sadüf eder ve:

— Dün gece karını gördüm. Ya-nında dişçi kabinbiraderin vardı?..

— Fakat benim dişçi kabinbira-derim yok...

— Yok mu? Garip şey... Halbuki bunu bana karınzı söyledin.

— İhtimal... Seni saf görmüş, böyle söylemiş. Fakat, bakalım be-ni inandırabilecek mi?..

Yeni yeni kadın casuslar belirdi

(3 üncü sahifeden devam)

Sarışın kız cevap vermiyor, u - zaklaşıyor. O günden sonra H. M. in birahaneye gelmediğini gören-ler soruyorlar, hasta olduğunu ve bir sanatoryuma girdiğini öğreni-yorlar. Halbuki zavallı adam ha-piste

DUVARLARIN DA KULAĞI VAR

— Geldiğinizde çok memnun ol-dum yakında yine beklerim...

Madam F misafirini teşvi et-tikten sonra yatak odasına giriyor. Pencereyi kapatıyor, perdeleri in-diriyor. Radyoyu açıyor, Paris ve Londra'nın son haberlerini din - liyor.

Vakıa bu yasak. Fakat, kim ha-ber alacak? evde kimseler yok.

Halbuki ertesi günü tevkif olu-nuyor. Ziyarete gelen kadın, ya-tak odasının aralık kalan kapısın-dan radyo makinesini görmüş...

«Gammazlık» çok kötü bir şey-dir. Bu kadınların, tanıdıklarını, akrabalarını ve komşularını ele ve-remeleri «vatana hizmet» telâkki o-lunuyor.

Mükafatı mı?.. Ay nihayetinde verilen birkaç mark... Yahut birkaç yiyecek ve giyecek kartı...

Dostlarını ihbar etmekle şeker, tereyağı, kahve kartı tedarik eden bu kadınların yaptıkları fenalığın derecesini takdir etmiyorlar.

yet vermedikleri görülmüştür. Hal-buki, herhangi bir (Süje) nin a-kasında - mümkün olduğu kadar bir mana ifade eden - bir (Fon) un bulunmasına dikkat etmek lâzım-dır. (Süje) yi gölgüle beraber a-bilmek, amatör fotoğrafçılığın en büyük muvaffakiyetlerinden biri sayılır.

Eminönü Halkevinde açılan bu küçük fotoğraf sergisi, amatörler için büyük ve mükemmel bir tet-kik sahasıdır.

Sergiye hazırlayanları tebrik e-derim.

İSKENDER F. SEETELİ

Hollywood'da stüdyolar kapanıyor mu?

Hollywood'un on iki büyük sinema stüdyosu büyük bir felâkete ma-ruz bulunuyor! Harici pazarları kaybeden bu müesseseler, şimdi de kapılarını kapamak tehlikesi ile karşılaşmışlardır. Zira, memurlar-dan 23,000 i, yevmiyeleri yüzde on nisbetinde arttırılmazsa grev yap-maya karar verdiklerini bildirmişlerdir.

Büyük bir buhran geçiren mües-seseler ise bu talebi reddetmişler-dir.

Eğer grev ilân olunursa haliha-zırda çevrilmekte olan 25 film yarıda kalacaktır. Birleşik Ame-rika ve Kanada stüdyoları da ka-panacaktır.

ŞARLO'NUN YENİ BİR FİLMİ

«Ünayed Artist» gazetesine gö-re, 1940 senesi ilk altı ayında Şar-lonun yeni bir filmi gösterile - cektir.

Türk Matbuat idaresinin tarihçesi

(3 üncü sahifeden devam)

lar, gümrüklerde, maarif nezareti ile posta idaresi memurlarından mürekkep bir heyet tarafından kontrol edilirdi. Tiyatro eserle-rinin sansürü de, matbuatı dahiliye idaresi ile zaptiye nezaretinin müşterek vazifesi idi.

Abdülhamid devri, Türk mat - buatı için, bir terör devri olmuştur.

1909 da, yani ikinci meşrutiyet başlangıcında, yeni bir matbuat ve matbaalar kanunu yapıldı. Bu kanunla, evvelce mevcut olan mat-buati hariciye ve matbuatı dahi - liye idareleri birleştirildi, bir mat-buati umum müdürlüğü teşekkül etti. Fakat, meşrutiyet devrinde, bu idare, alelade bir kalemden iba-retti. 1918 den 1920 yılına kadar ise, İstanbul matbuat idaresi, işgal devletleri sansürünün eli altında idi.

1920 yılında, Ankara da, «matbu-at ve istihbarat müdiriyeti» umu-miyesi: teşekkül etti. Bu idare, ev-velâ, icra Vekilleri Heyeti reisli-ğine bağlı idi. Bir sene sonra, Ha-riciye Vekâletine bağlandı. Bu idare, 1931 de, yine Hariciye Ve-kâletine bağlı iken lâğvoldu.

1932 yılında, Dahiliye Vekâletine bağlı olarak, yeni bir müessese ha-linde, yeniden kuruldu. 1934 yı - lında çıkan 2444 numaralı kanunla ise, teşkilât ve yeni vazifeleri tes-bil olundu.

İşte, yeni teşekkül eden Türk basın birliği, bu kanun hükmü-le-rinden birinin yerine getirilmesi-dir. İstanbul matbuat cemiyeti de, bütün memlekete şamil olarak ku-rulan bu yeni müessese iltihak ka-rarını vermiştir. Pazar günü to-planarak kutladığımız iltihak ka - rarı, Türk basın birliğinin faali-yetine geçişin, güzel, samimi bir eğlence, tatlı bir hatıra olarak tes-cil edilmesi tezahürdür.

Yeni birliğin, bütün arkadaşlar için, hayırlı ve faydalı olmasını dilerim.

HİKAYE CESARET

Nakleden: S E M



Bay Sami uysal zengin bir adamdı,

karısından da çok memnundu. Karısı Nadide Göztepede güzelliği ve zarafeti ile şöret almış bir duldu. Kocasından da şikâyeti yoktu. Yalnız Bay Sami Nadidenin ölen eski kocasının arslan gibi kuvvetli ve cesur olduğunu iştittiği için, bu mezyetini kendisinde olmama-sına canı sıkılırdı.

Bir gün dalgın dalgın istasyona gi-derken, dostlarından Recaiye rasladı. Recai kendisini o gece kızının izdiva-cına davet etti. Bay Sami daveti kabul ederek, karısıyla beraber geleceğini söyledi.

İstasyonda vaktile Bay Saminin çift-liğine koruculuk etmiş olan Abdullah derhal yanına geldi, kosarak elini tut-tu, öptü.

— Nasılsın? İyi misin Abdullah?

— Eh, iyi diyelim de iyi olalım.

— Ne istesin?

— Hiç.

— Abdullah bir gecede on lira ka-zanmak ister misin?

Eski korucunun gözleri dört açıldı:

— Hay hay!

— Öyle ise dinle... Bu gece ben ka-rımın 10 r düğüne gideceğim. Gece ya-rısından bir saat sonra döneceğim. Sen o sırada bizi köşebaşında bekle! İs - tersen, yanına bir abhabımı da al! İki-niz birden bizim üzerimize hücum e-din. Amma sahiden değil ha! Ben de bastonuma üzerinden yürüyeyim, siz de korkmuş gibi kaçınız.

— Hay hay!

Bay Sami Abdullah'a beş lira uzattı.

— Üzerini yarın sabah alırsın, dedi.

Bay Sami bu plânı tertip ettiğine çok memnundu:

— Karım cesaretimi görür de, kim bilir ne kadar memnun olur, diye dü-şündü.

Düğüne gittiler. Kadın gece ne olur ne olmaz diye elmaslarını almak istememişti. Fakat Bay Sami kahrmana-ca güldü:

— Adam sende... Korktuğun şey-e bak! dedi.

Düğün geç vakte kadar devam etti. Bay Sami ve karısı gece yarısından bir saat sonra dönüyorlardı.

Sokaklar karanlıktı. Nadide koca - sına:

— Korkuyorum, dedi.

Ötekî yine kahrmanca:

— Ben varken ne diye korkuyor - sun? dedi.

Tam sokağın köşesini dönerlerken iki göze karşılarına çıktı:

— Durun bakalım, dediler, uylanmış manglesi...

Bay Sami jest yapmak için bastonu - nu kaldırdı:

— Şimdi kafalarınızı parçalarım, ça-buk çekilin yolumuzun üzerinden...

Hırsızlar bu cesarete kakkaha ile güldüler. Birisi bastonu elinden aldı. Bay Sami şaşırır:

— Yahı, eldim mi yapıyorsunuz? di-ye fısladı.

— Gece yarısı alay olur mu hic? Sö-külün paraları...

Nadidenin yanında küçük düşmek istemeyen Bay Sami sabahki mukave-le-den bahsetmedi. Cebinden cüzdanını aldılar, karışın da elmaslarını, mü-cevherlerini alarak sırı kadem bas-tılar

Ertesi sabah vak'ayı polise haber vermek için köşkten çıkan Bay Sami yolda Abdullah'a rasgeldi. Bu me'nun tevkif ettirmek için etrafına bakınır-ken, Abdullah kendisine beş lirayı u-zattı:

— Affedersiniz, dün gece gele-me - dim, dedi. Çünkü İstanbul'da bir han - odabaşlığı buldum. emrinizi yapmağa vaktim olmadı.

Bay Sami bu sefer büsbütün şaşırarak sordu:

— Peki, dün gece yolumuzu kesen sen değil midin?

Abdullah masumiyetinden şüphe e-dilmeyen bir sesle cevap verdi:

— Hayır, dedi, dün gece handan hic bir yere ayrılmadım.

Askerlik İşleri

Fatih askerlik şubesinde:

1— Şimdiki kadar hiç askerlik et - memiş ezeli, ezassız, tebdilhavası hit - mat bulan ve geçen celpelerde sık ar - tığı bırakılan iki senelik hizmete lâhı 316 (334) dahil doğ. (topcu), (muhab - bere) ve nakliye sınıfına mensup erat hemen sevkedileceklerdir.

2— Taşrada bulunanlar askerlik kanununun (47) maddesi mubinece bulundukları mahallin askerlik şu-besine müraacat etmeleri lâzımdır.

3— Bu celpde bedel kabul edilmez.

4— Toplanma günü 26/12/39 sa - saat 9 dur.

5— Mükelleflerin nüfus hüviyet cüz - danları beraberlerinde almak tayin o-lunan günde şubede hazır bulunma-ları ilân olunur.

Beyoğlu yerli askerlik şubesinde:

1— Şubemiz halkından henüz as - kerliğini (muvazzaflık hizmetini) yap - mamış 316 : 334 (dahil) doğumlu top - cu, muhabere ve nakliye erleri derhal askere sevkedileceklerinden, şubeye na - marına gönderilen davet pusulaları el - lerine varırsın varmasın, toplanma gü - nünde şubede bulunmaları.

2— Yukarıda yazılı doğum ve sı - mflardan havatebdilli bulunan ve müddeti dolanlar muayeneye sevkedi - leceklerinden, toplanma gününü bekleme - den şubeye müraacatları.

3— Bu celpde nakdi bedel kabul edi - lmyecektir.

4— Toplanma günü 26 birincikünnün 939 sabahıdır. Çağrılan bu eratın o gün nüfus hüviyet cüzdanlarıyla birlikte şubeye gelmeleri ilân olunur.

Selimiye Tümen askerlik dairesinde:

Askerliğini yapmamış olan 316 : 334 (dahil) nakliye, ve 316 : 335 (dahil) muhabere sınıfına mensup erler celp ve sevkedileceklerdir. Şubelerde to - planma günü 26/12/39 dur.

Bunun için mükelleflerin vaktinde şubelerine müraacat etmeleri lâzım - dır.

Bu celpde bedeli nakdi alınmıy - caktır.

(Devamı Var)



No. 176

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Karaca, Fatih şehire girmeden padişahın bütün emirlerini yerine getirmişti

Bu sebeple Karacanın sözlerine bir - denbire cevap vermedi. Biraz müla - hasadan sonra:

— Fakat; Türk Padişahlarının kor - kunç olduklarını söylerler.

— Doğrudur. Hem korkunçturlar ve hem de haşmetli...

— E, iyi ya?

— Lâkin; düşmanlarına karşı kor - kunçturlar.

— Dostlarına karşı centilmendirler.

— Padişahın hudutları ve devle - ti büyük müdür?

— Bütün dünya krallarının fevk - inde zengin...

— Bizans imparatorundan da zen - gin midir?

— Padişahım; herşeyin fevkindedir.

— Kaç yaşında var?

— Yirmi iki yaşımda...

— Demek çok genç...

— Hem çok genç, hem de çok diri ve dinç!

— Türkler güzel olurlar mı?

— İşte; ben karşınızdayım.

— Evet; siz hakikaten dinç ve gü - zelsiniz.

— Ben, en çirkinleriyim.

— ...

— Padişahınız çok güzeldir.

— O da sizin gibi karakışık, kara - gözlü mü?

— Evet; hattâ daha bariz şekilde.

— ...

— Hepsini iyi amma; şimdi ben ne ola - cağım?

— İstirahat edeceksiniz.

— Ştâden rica ederim, Padişahınız benim halimi anlatınız.

— Başüstüne. Zaten bu benim va - zifem.

— Emniyette olduğuma dair verdi - ğiniz söze teşekkür ederim.

— Estâfirullah...

Karaca, daha çok durmamış daire - den çıkmıştı. Kendi kendine düşünü - yordu.

— Bu ne yaman ve biaman dilber?

Karaca; Fatih şehire girmeden Pa - dişahın iradelerini tamamille yerine getirmişti. Şehrin inzabatını temin et - tiği gibi manastırları ve sarayları da muhafaza altına almıştı.

Manastırlarda yüzlerce katolik ve ortodoks târikidunya kızlar ve kadın - lar vardı.

Fatih, şehre girip her işini bitirdik - ten sonra; akşam üstü Karacayı din - lemişti.

Karaca; vukuuhali anlattı. Sıra, İre - niye gelince durakları ve kekeledi. Bu

güzel kıızı efendisine ne suretle an - latabileceğini mülahaza eyledi.

Sultan Mehmet sormuştu:

— Karaca; söylediklerin tamam mı?

— Hayır; Padişahım! Söylüyecğim var.

— Söyle bakalım?

— Defna sarayında bir Prenses var.

— Yalnız mı?

— Evet Padişahım.

— Kimin nes?

— Gürcistan Kralının kıızı imiş.

— Allah, Allah! O, İstanbul'a gel - miş mi?

— Muhasaradan iki gün evvel gel - miş.

— İsmi ne imiş?

— İreni.

— İmparatoriye evlenmişler mi?

— Hayır; hattâ, imparatorun yüzü - nü bile görmemiş.

— Nasıl olur?

— İmparator muharebe ile meş - gul olduğu için bir araya gelememişler.

— Olur şey değil...

— Prensesi beraber bir daireye ka - pamışlar, elleri beş gündür burada mah - pus havatı yaşıyor...

— Allah! Allah!

Son Telgraflar

Cepheden dönen Çemberlayn İngiliz milletine bir mesaj neşretti

Paris 20 (Hususî) — İngiliz Başvekil Çemberlayn tayyare ile Londra'ya dönmüştür. Başvekil garp cephesindeki müşahedeleri hakkında İngiliz milletine hitaben bir mesaj neşretmiştir. Fransadaki İngiliz kuvveti seferiyet yanında kısa ikamet müddetini esnasında vukubulan müşahedelerinden duyduğu derin memnuniyeti beyan etmek isterim. İngiliz askerlerinin garp cephesinde soğuk, hava ve iklim müşkullatına rağmen başarıları işlerden,

Büyük bir vapura ateş açıldı

Londra 20 (A.A.) — 1937 İngiliz Samaria vapuru, Amerika'ya gitmek üzere İken denizde vukubulan bir müddet üzerine terketmişti İlimna dönme mecburiyetinde kalmıştı. Güverte ve tahliye sandalları hasar görmüştü.

Atınada İtalyan nazırına ziyafet

Atina 20 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Dün akşam İtalya millî terbiye nazırı Botai şerefine verilen ziyafette Başvekil Melaksas bir nutuk söyleyerek nazardan Yunan milletinin Duçanın kıyasitli idaresi altında refah bulan asil İtalyan milleti hakkında beslediği hissiyata tercüman olmasını rica etmiştir. Botai bu nutuka mukabele ederek ge-

Stalin'in 60'ncı yıldönümü

Moskova 20 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Sovyet memleketi 21 kânunuevde Stalinin 60'nci yıldönümünü tes'ide hazırlanıyor.

Hollanda Hududunda 20 Alman Kolordusu

(1 inci sahifeden devam) Fransa ile yeni nokta nazarlar teati edilmektedir. Almanya ile yapılan mukararların de neticeleneceğini ümit ediyoruz. Her ne olursa olsun, Anvers limanının vaziyetini vahim addedebiliriz.

PARİSTE BÜYÜK BİR HARP ŞURASI

Londra 20 (Hususî) — Fransada bulunan Başvekil Çemberlayn ile Millî Müdafaa Nazırı Çelfildin bugün avdettleri bekleniyor. Dün Pariste büyük harp şurası toplanmış, içtimada İngiliz Başvekil, Millî Müdafaa Nazırı, ve General Ironsaday hazır bulunmuş. Fransız Başvekil Daladye Graf von Spee'nin batışı ile neticelenen muharebe muvaffakiye - tinden dolayı İngiliz nazırlarını tebrik etmiştir.

Üç saat devam eden müzakerelerde her iki tarafın görüş birliği bir daha teyit olunmuş, askeri sahada Fransız - İngiliz teşkilî meselesini kuvvetlendirmek için yeni hareket vasıtaları temini kararlaştırılmıştır.

Kanadadan bilerece askerin gelmesi Fransa ve İngilterede büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır. Kral Coro Kanadalı askere bir mesaj göndererek harbin belki uzun sürebileceğini, fakat galibiyetin herhalde mütteliklerde kalacağını bildirmiştir.

BÜYÜK BİR ALMAN VAPURU KENDİNİ BATIRDI

Londra 20 (Hususî) — Buraya gelen malûmata göre, Almanların 32581 tonluk en büyük transatlantik vapurlarından Kolombos, bir İngiliz kruvazörü - nün takibinden kurtulmaya çalışırken an - lıyarak, Amerika sahillerinden 400 mil mesafede kendisini batırmıştır.

MALEK ZORAKİ HAYDUD

Hiç gülmiyen ve çok güldüren komik MALEK'in türkçe sözlü taklitli ve eğlenceli filmi.

Ötümüzdeki Cuma Matinelerden itibaren TAKSİM sinemasında

Bugün ve yarın :

1 - Pastırmacıyan ve Şürekâsı

Türkçe sözlü ve şarkılı

2 - Deniz Kızı Movita

İki büyük film birden

NEOKALMİNA

GRİP, NEZLE, NEVRALJİ, BAŞ, DIŞ, KIRIKLIK, SOĞUK ALGINLIKLARI ve AĞRILARI TESKİN EDER.

Almanlar Urugvay'dan Tazminat İstiycekler

Londra 20 (Hususî) — Graf von Spee'nin batışı zaat ve marette - leri haten mevzuatı bulunmakta - dır. 1939 kışın buan mütteli - bai muharebe sonuna kadar an - konacaktır. Zihniye mahrukat ve ertaz yetişen Takoma vapuru da musaade etmiştir. Zihniye tamiri için, Alman sefirinin Urugvay hükümetinden lo günlük maalet istediği, fakat bu maalet verilmediği için zihniye kendisini batırmak mecburiyetinde kalmış, bu yüzden Almanyanın Urugvay hükümetinden tazminat talep edeceği anlaşılmaktadır. Ma - amaf, böyle bir talep henüz res - men vâki olmuş değildir. EKSETER NASIL MUHAREBE ETTİ?

Londra 20 (Hususî) — Ekseter İngiliz kruvazörü ile Graf von Spee Alman cep zırlısı arasın - daki muharebe hakkında yeni ta - silât alınmıştır.

84 maktul ve yaralı veren Ekseter sabah saat altıda korsan ge - misinin taarruzuna uğramış ve büt - tün topları kullanımayacak hale gelincine kadar muharebe etmiş - tir. Son kalan topa mermiler elle konuyordu. Kruvazörde çıkan bir çok yangınlar da müşkullatla sön - dürülmüştür.

Yaralıları ve ihtizar helinde bu - lananlar, güler yüze ötekilerini teşvik ediyorlardı. Azası parça - lanan bir yeralı: «İyi gidiyor, iyi gidiyor» demiş, bir kaç saat sonra da ölmüştür.

Finlandiya'da Harp Çok Şiddetlendi

(1 inci sahifeden devam) FİNLER BİR KISIM YERLERDE ÇEKİLİYORLAR

Paris 20 (Hususî) — Kopenha - gen bildirir: İddiye göre, Fin ordu - sunu ileri ayırmak isteyen Rus - larm ileri hareketi inkâr edilemez. Pitkanjervi mintekasında da Rus ileri hareketi teyit edilmektedir. Finlandiyalılar intizam dahilinde müdafaa ede ede çekilmektedir - ler.

Diğer bir habere göre de Maner - haym hattında Fin mukavemeti devam etmektedir. Ladoga gölü şimalinde de mukavemet devam ediyor. Rus tayyareleri Helsinkiye 32 bomba atmışlardır.

Amerika hükümeti kendi bah - rivesi için sinaris ettiği kırk dört tavayreyi Finlandiyaya verecek - tir.

BİR RUS ZIRHLISI BATIRILDI

Helsinki 19 (A.A.) — Buraya ge - len malûmata göre, Finlandiya sa - hil bataryaları Rusların 23370 ton - luk Okla Brekaya Revolutsia zirh - lısını batırmışlardır.

MOSKOVADA HAVA MANEVRALARI

ROMA 20 (Hususî) — Bugün - llerde Moskovada, bilhassa askeri hedeflerin bulunduğu yerlerde ha - va müdafası tecrübeleri yapılmak - tadır.

BİR ALMAN HEYETİ MOSKOVADA

Moskova 20 (Hususî) — Alman iktisat heyeti başlarında sefir dok - tor Pitter olduğu halde bugün tekrar Moskovaya dönmüştür.

Holandanın Almanyaya bir müracaatı

Londra 20 (Hususî) — Holanda hükümeti Almanyaya müracaat ederek, Venlo'da İngiliz zabıtları kaçırılarken vukua gelen hâdisede ölen Holandalı zabıtın cesedinin verilmesini ve aynı hâdisede gö - türülen seforün de teslim edilme - sini istemiştir.

Tiyençinde bir hâdis

Roma 20 (Hususî) — Japonlar dün Tiyençindeki Fransız imtiyaz mntakasında bir başın yaparak 78 Cin tedhişisini tevki etmiş - lerdir.

Fırsat Düşkünlerine Şiddetli Bir İhtar

(1 inci sahifeden devam) Türkiye'de 40 milyon kadar serma - yenin bu piyasaya bağlı olduğunu, toptancıların doğrudan doğruya müstehtake mal satacaklarını, A - nadoluya dağılmış olan kredilerin üçte ikisinin tahsil edilebidiğini izah etmiştir.

DERİCİLERİN İZAHATI

Bundan sonra dericilerden B. Kamhi söz almış ve deri fiatla - rındaki tereffü köselede yüzde 20 - 25, düz derilerde yüzde 40 - 50 ol - duğunu, dericiler için lazım olan zırlık, asit gibi maddelerin gel - mediğini, diğer bunlar gelse de fabrikaların yakında kapanacağını, şimdiki dericilerin 100 bin İngiliz liralık döviz ihtiyacı olduğunu - nu söylemiştir.

AYAKKABICILARIN İTİRAZLARI

Ayakkabıcılar kooperatifi reisi B. Abdullah Arman Kamhinin söz - lerine itiraz etmiş ve kösele fiat - larının yüzde 20 değil, yüzde 40 yükseldiğini, memleketi 6 ay - 10 deri stoku bulunduğunu emia olduğunu, ancak bunun depoları saklanmas olabileceğini, dericiler yüzünden kunduracıların işsiz kal - mak tehlikesine buunduklarını beyan etmiştir.

MAKARACILAR NE DİYOR?

Toptancı makaracılar Şeker - ciyan piyasada makara olmadığış için fiatların arttığını, döviz ver - lere harçtan mal geleceğini söy - lemştir.

TİCARET VEKİLİNİN SÖZLERİ

Bundan sonra Ticaret Vekili ve - rilen izahatın bazı noktalarına te - mas ederek, manitara bazarın - aaki tereffütlerini yüzde 70 i buldu - ğunu, bir buçuk ay evvel 38 kuruş - 50 satılan satenin 60 kuruş, 30 luk avarının 65, 43 luk avarının 80 kuruş satıldığını, bir kısım istek - bul tucularının İzmirde giderek ora - da mal kapatmak gibi hareketle - rinin fiat yükselmesini müessir olduğunu beyan ederek deri ve mekarada da spekülasyon yapı - dığını söylemiştir.

Müteahhede vekil sağlam iktı - sadı vaziyetimizi anlatmış ve:

«Bu kadar müsait şartlar al - tında bulunurken bir takım fir - satcular çıkıyor; bir kısım vatan - daşların ve bilhassa sabit gelirli insanların geçimini tazyik edecek hareketlere tevessül ediyor. Buna mısaaad etmiyeceğiz.»

Diğer ek ilâve etmiştir: «Spekülasyona mısaaad etmiye - ceğiz. Alacağımız tedbirler bilhssa iktisadi mahiyette olacaktır. Mal mevcut değilse cebini temin ede - ceğiz. Bunun için akreditif de aç - tırmaktayız.

Deri senayii için 75.000 İngiliz lirası tahsis ettirdik. Osmanlı ve Selânik bankaları yüzde 2 ile mu - amele yapmağa hazırlandı. İsti - yenier gidip alabilirler.

Pamuklu mensucat hakkında da düşündüğümüz tedbirler vardır. Boya fiatlarının yükselmiş olması ve sair malmemede görülen teza -

İstanbul Valiliğinden :

Yeniden inşa olunacak ilk okula tahsis edilmek üzere 1295 tarihli kararnameye tevfiikan istimaline umumî menfaat kararı istihsal olu - nan Beşiktaşta Spor ve Dibeği sokaklarında kâin 3338/65 metre mu - rabbaındaki arsanın bir kısmına dö - der bir kısmına da sekizler lira ki - tamama takdir olunan ceman 1828/20 lira bedelin azlığını ileri süre - rek mal sahibi Salâhattin tarafından yapılan İttisat Şehiri Meclisinin 24 / X1/1939 tarihli toplantısında tetkik olunmuş, tamamı bir şahsa rit bu - lunan bu arsanın vasatı olarak beher metresine 6/41 lira hesabı ile he - ceti mecmuasına 20031/90 lira kıymetin muvafik görüldüğüne karar ve - rilmiş olduğu ve mal sahibinin müracaata takrir vererek istihkakını alması, aksi takdirde 1295 tarihli kararnamenin 98 tarihli fıkraî mah - susası hükümleri tatbik edileceği ilân olunur. (10535)

İstanbul Defterdarlığından :

«İstanbul Balıkpazarı kıyılarındaki çıkarılmış olup Yağkapısı gümrük muhafaza memurlarının yedi eman - tinde bulunan iki kilit zincir mu - hammen yetmiş lira bedel üzerinden açık arttırma suretile satılacak - tır. İhtisai 4/1/940 persembeye günü saat on dörtte millî emlak müdür - lüğünde müteşekkil komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin beş yüz elli kuruş tamirata ihtisaiyetini yatırıp muayyen gün ve saatte komis - yona müracaatları. (10370)

Teknik Okulu Satınalma Komisyonu Başkanlığından :

Yıldızda bulunan okulumuz kalôrifer dairesi için lüzumu olan (260) ton Karabük koku şarınamesi mucibince 26/12/939 tarihine rast - hıyan salı günü saat 15 de Gümüşsuyunda toplanacak olan komisyon - muz huzurunda ihtisaiyet yapılmak üzere kapalı zarf usulü ile eksilt - meye konmuştur.

Kömürün tahmin bedeli 7345 ve ilk teminat 550/89 liradır. Şart - nameyi görmek ve ilk teminat yatırmak isteyenlerin eksiltmeden bir gün evveline kadar okulumuza ve eksiltme günü de Yüksek Mühendis mektebine gelmelidir.

2490 sayılı arttırma eksiltme kanununun tarifatı dairesinde tanzim edilecek teklif mektupları eksiltmeden bir saat evveline kadar komis - yon başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir. Postada vâki o - lacak teahhur mazeret kabul edilmez. (10240)

Belediye Sular İdaresinden :

Taksim suyu galerilerinde görülen cöküntülerin tamiri için 14/12 / 939 dan itibaren bu suların dört gün kesileceği ilân edilmiştir. Ameliyat sırasında galerilerin daha başka noktalarının da tamire muhtaç olduğu görülmüş olduğundan bunların onarılması için 15 gün kadar Taksim sularının nöbete verilmesi zaruretihası olduğu ilân olunur. Bu suyun Terkos suyu ile alakası yoktur. (10541)

AKDENİZDE TÜRK DENİZCİLERİ

Yazan: ZİYA ŞAKİR No. 18

Bu gemiler nedir?

Ortalık henüz ağarmadığı için bu suale kimse cevap veremedi

Top dökümcileri, buna imkân ol - madığını söyleince, o zaman hüküm - dar bizzat kendi düşüncesini izah etti. Öyle bir top dökülecek ve öyle bir mermi yapılıncak ki, bu top atıldığı zaman havada yükselecek ve sonra şa - kuili bir vaziyette, oradaki gemilerin güvertelerine düşecektir.

Ustalar, bu fikri kabul ettiler. Der - hal hesaplara giriştiler ve nihayet, pa - daşahın tasavvur ettiği gibi bir top döküldü.

Bu top, Galata burnunun biraz aş - ğına, sahilin hafif bir surette ka - bardığı noktaya yerleştirildi. Düşman gemilerinden biri hedef itilnaz edilecek ateslendi. Gayet yükseğe fırlayan mer - mi, düşman gemilerinin biraz açığına indi.

Derhal endahi tanzim olunarak ikinci defa ateş edildi. Bu defa da mermi havaya fırladı ve sonra, şakıli bir va - ziyette lam hedefin üzerine düşen ge - minin güvertesine parçalandı. Gemi, derhal batı ve o kadar anı bir surette batmış ki, kendilerini denize atmağa muvaffak olanlardan başka mürettebatından hiç kimse kurtul - madi.

Ümit etmedikleri bu müthiş tahrib vasıtasından, Bizanslılar son derece korktular. Açıkta ve zincirin arka - sında duran diğer gemilerini oradan çekilerek sahile muvazi kuytu köşelere sokarak oralarından müdafaa terübatı almaya mecbur oldular.

MESHUK (20 NİSAN) MUHAREBESİ

Muhasaranın 10 uncu ve nisvan ayı - nın 20 inci günü idi. İşle bugun, Bizans surları önünde mahşir bir deniz muharebesi vukua geldi.

Türk tarihçileri, bu harbe lüzumu kadar ehemmiyet vermemişlerdir. Fak - kat Rum ve frenk müverrihleri, bu dikkate şayan olan harbi, en ince te - ferruatına kadar kaydederek deniz tarihinin mühim bir sahifesini vukua getirmişlerdir.

Biz, bu tafsilâtın dikkate şayan olan cihetlerini aynen nakletmeyi faydalı buluyoruz.

Nisan ayının 20 inci günü sabah... Saat 3...

Bizans surları üzerindeki nöbetçiler, alacakaranlıkta, Marmara açıklarında, birkaç geminin belirmediğini haber ve - riyorlar.

Kale bedenlerinin üzerine koşanla - rın gördüğü manzara şudur. Önde, üç büyük kalyon, vakur bir azamette iler - liyor. Dördüncü bir gemi de, onları ta - kip ediyor.

Ağzdan ağza bir sual dolmuş: — Bu gemiler nedir? Bir müddet, bu suale cevap buluna - madi. Çünkü, henüz ortalık tamamiye ağarmadığı için, bunları iyâkile gör - mek mümkün olamamıştı.

Fakat, oldukça sert esen cennet rüz - gârı, gemileri anbean yaklaşıyor, ve her dakika geçtikçe, ortalık ta ağı - rıyordu.

O zaman, bu manzarayı helecanlarla seyredenler arasından ümit ile tiri - yen bir ses yükseldi:

— Bu gelen gemiler, Ceneviz gemi - leridir. İmdat getiriyorlar.. Erzak ve mühimmat getiriyorlar... Şükürler ol - sun... (Mukaddes belde) minin patronu (Hazretî Meriyem) e bilerece şükürler olsun.

Bu haber, yıldırım sür'atle şehre ya - yıldı. Aralık herkes, Hazretî Meriyem'in teyidirdiği bu imdat kuvvetini bir an evvel görülmek için, sahillere koş - maya başladı.

Birkaç dakika içinde, koca Bizans şehrinin Marmara denizine nazır olan her yeri insanlarla doldu. Köşmekte nefesleri tutulmuş olan erkekler, ka - dınlar, ihtiyarlar, çocuklar, çalgıncı bir sevine ile titriyordu.

Malı bu dercede coşturan şey, yalnız bu dört geminin görünüşünden ib - baret değildi. Bu öyle bir histi ki, âdetâ Bizansın her ferdine, manevi bir im - dadın en yüksek ümit ilhamlarını ver - mişti.

Bizanslılar, şimdye kadar Bizans sur - larının görmediği bu korkunç mhasa - rayı girerlerken, (Papa) nın büyük bir imdat kuvveti hazırlandığı işitilmiş. Hiç kimse şüphe etmiyordu ki, görülen şu dört gemi, o büyük imdat kuvveti - nin müceddileri idi.

Bizanslılar, bu çalgın sevine ve sür - rur ile akillarını kaybedecek dereceye geldikleri esnada, gelen dört gemiyi Türkler de görmüşler, evvelâ buna hiç bir mana verememişlerdi. Fakat, pupa - yeiken, İstanbul limanına doğru cesu - rane yol alan bu cür'etkâr teknelerle dikkat ettikleri zaman, bunların Cene - viz gemileri olduklarını tanımakta ge - cilmemişlerdi.

Geceyi bermat (harp meclisi) ile geçiren (Fatih), henüz uyanmıştı. Bu dört Ceneviz gemisinin geldiğini ha - ber aldığı dakikada, derhal atına at - ladı. Yıldırım sür'atle sahile doğru sürmeye başladı. Gemilerin direkle - rinde Ceneviz bayraklarının dalgalan - dığını görür görür, büyük bir hiddete kapıldı:

— Koşun.. Baltaoğluna haber salın. Derhal bu gemilerin üzerine atılın. Tekneleri tutup, içindikleri esir al - sun. Zihhar, limana girmelerine fırsat komasın.

Diye bağırdı.

Halkı bu emre haet kalmadan, zaten Türk Amirali yapacağı işi tasar - lamıştı.

Türk gemileri, derhal (harbe nazır - ol) cırlatı ald. 18 parça gemiden mü - rekkep olan donanma demir kaldıra - rak, bu dört gemiyi Kızkulesi açıklar - ında karşıladı.

Türk gemileri, dört gemiden iba - ret olan düşmanın, bir hamlede tutu - veceklerinden emin bulunuyorlardı... Surlar üzerinde, bu müthiş manzara - nın âkibetini düşünen Bizanslılar da, korku ve heyecan ile titir titir titir - yorlar:

— Kırye Eleyson.. Kırye Eleyson (1) Diye feryat ediyorlardı.

O sırada cennet rüzgârının şiddeti art - mış, âdetâ sert bir loşos rüzgârı esmi - ye başladı. Bu rüzgâr, dört Ceneviz ge - misinin yelkenlerini şişiriyor.. ve onları her an artan bir sür'atle, liman ağna doğru sürükliyordu.

Türk Amirali, düşman gemilerine müsait, fakat kendisine gayri müsait olan bu rüzgârın tatsızlığına bile e - hemmiyet vermiyor.. Gemilerinin gü - vertelerinde çalgılar mehterhanelerin cenk havaları semalara doğru yükseli - ken, düşman gemilerine sokulmak için manevralara devam ediyor.

Düşman gemileri, başlarını Saray - burnuna doğru çevirmişler. Bizanslı büyük kahramanlık azâlelerinden (De - metriyus) un namına inşa edilen kilise - nin istikametine doğru ilerliyorlardı.. Nitekim biraz sonra, tam hedeflerine, yani liman âzındaki zincir önüne vasi olacaktı.

(Devamı var)

(1) Ya Meriyem.. Merhamet et...

İhtikâr mevzuu ve bir içtimain intibaları

(1 inci sahifeden devam)

— Hükümet tüccara döviz, akreditif su ve bu her türlü müzaheret göster - mek kararındır. Bütün bu imkânlarla rağmen bu hüsnüniyet suistimale uğ - ratılır ve yine ihtikâr gayreti ve sabo - taja gördürse o zaman da madaıyanın ters tarafını göstermeye hazırız.

Sözün kısası, vekilin davetinde icabet ve bu içtimada bulunmak fırsatını bulduğumuz bir halk çocuğu ve halkı muahhır olarak çok memnunuz.

Halk adına, Cumhuriyet hükümetine ve onun iktisadi enerjisi, halkın re - fahı, menfaati, iştirak kabiliyeti hesa - bına aldığ ve alacağı tedbirlere gü - venediliriz.

Ticaret Vekilinin beyanatı, bir taraf - tan tüccara hükümetin tutumunu ka - h eden bir ihtar, bir taraftan da halka verilmiş açık bir temin ve teyit bo - nusudur.

Hükümet bize, yani, halka: — Fiat tereffütüne meydan vermemek - zin normal hayatınızı idame imkânını size temin etmek me'suliyetini kabul ediyoruz; bunun aksini tevlit edecek olanlara karşı da mücadele ağımasını biliyoruz.

Büyük harplekt ihtikâr ve menihlikâ kâbusu bir defa daha bu memleket ü - zerinde kanat germek imkânını bulma - yacaktır...

Diğer. Herşeyin başında dikkat ede - ceğimiz nokta da elbette ki buydu ve budur.

ITEM İZZET BENİCE

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Bir taraftan diğer tarafı hava nüfuz eden mesamethi biloklar» hakkındaki ihtira için alınmış o - lan 12/12/934 tarih ve 1907 No. lu ihtira beratı üzerindeki hukuk bu kerre başkasına devir veyahut iç - adı Türkiye'de mevkii fiile koymak için icara dahi verileceği teklif edilmekle olmak bu hususa faz - la malûmat edilmek istiyenle - n Galatada, Aslan Han 5 inci k : t 1 - 3 No. lara müracaat eylemeleri ilan olunur.

MAZON MEYVA TUZU

Müferih ve midevidir

INKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTI ve BOZUKLUĞUNDA, BARSAK
TEMBELLİĞİNDE, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINDA emniyetle kulla-
nılabilir. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

Çocuk Hekimi
Dr. Ahmed Akkoynulu
Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada her gün saat
15 den sonra. Tel: 40127

NEDEN
Bütün mütehassıs diş
tabipleri
RADYOLİN
diş macunu tavsiye ediyorlar çünkü:
Radyolin
Dişleri beyazlatır. Diş etle-
rini kuvvetlendirir. Dişlerin
çürümeye mani olur.
Ağız kokularını defeder.
Sabah, Öğle, ve akşam her
yemekten sonra günde üç defa
dişlerinizi fırçalayınız

Muhtelif sergi-
lerden 18 diplo-
ma 24 altın ma-
dalya kazanmıştır

RADYOLİNİ
daima kullanınız

MİLLÎ REASÜRANS

Türk Anonim Şirketi
FÖNİKS DÖ VİYEN ve TÜRKİYE MİLLÎ
Sigorta Devir Bürosundan:

Hali tasfiyede LÖ Föniks dö Viyen ve Türkiye Millî Sigorta Şirket-
rinde sigortalı olup ta bu şirketlerin tasfiye haline girmesi üzerine İk-
sad Vekâletinin 20.10.1936 tarihli kararname ile tevkin sigorta mu-
velelerini başka şirketlere devretmek üzere şirketimiz devir bürosuna
müracaatla bulunmuş olanlardan aşağıda isim ve mukavele numaraları
zihni eşhasın nihayet on beş gün zarfında şirketimiz devir bürosuna mü-
caatla muamelelerini tekemmül ettirmeleri, bu müddet zarfında mü-
caatla bulunmuş olanların bu ilândan sonra vaki olacak müracaatlarının
bir suretle nazarı dikkate alınmayacağını ve poliçelerinin adreslerine
de olunacağı cihetle alâkadarların müayyen müddet zarfında Yeniposta
arkasında kâin Türkiye hanında MİLLÎ REASÜRANS TÜRK ANO-
NİM ŞİRKETİ, FÖNİKS ve TÜRKİYE MİLLÎ Sigortaları Devir Büro-
ma müracaatları ilân olunur.

İsim	Sigortalı bulunduğu şirket	Mukavele No
İsmet Mehmet Arif	Türkiye Millî	5541
Şevket Öngen	"	4643
Haris	"	5554
Abdülmecit	"	3385
Fuat Oğuz Şegen	"	5693
Hüseyin	"	5879
Osman Fevzi	Föniks dö Viyen	12.018.71
Kırzade Mehmet Sabri	"	12.018.327
Elyezer Roditi	"	12.015.796
Kabriyel Jurden	"	522053/12.015900
Jomtov Sazbon	"	12.016.966
Mitakides	"	526472/12.016.023

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I— Şartnamesi mucibince (1) adet mantarılama malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır.
- II— Muhammen bedeli 700 lira, muvakkat teminatı (52.50) liradır.
- III— Pazarlık 19/1/940 Cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mü-
yaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV— Şartnamlar her gün sözlü geçen şubeden parasy alınabilir.
- V— Pazarlığa Marmonier, Phipps, Hl, Keaper Seitz ve Schaffler firmala-
ndan maada firmalar istihkak etmek isterse İnhisarlar Umum Müdürlüğü müs-
at fabrikalar şubesi müdürlüğünden vesika almaları lazımdır.
- VI— Münahasaya iştirak edecekler % 7,5 güvenme paraları ile birlikte pazar-
 için tayin edilen gün ve saatte mezkûr komisyona gelmeleri. (10054)

başladım. Bu hayal, bu cazibe, bu tahrik en son
bana da:

- Haydi!
- Dedirtti ve kalktı:
- Arabalar hazır mı? Büyük tura çıkıyoruz.

★

İlk önceden Rıdvan Beyle bir arabada idim.

ana:

- Biraz Hayati ile konuşacağım, haydi sen
it, o yanına gelsin. Sonra gene seni çağırırım.
Dedim. Pek hoşuna gitmedi, kiskandı, taci ba-
ndan alınan bir hükümdar gibi boynunu büktü,
ikâat itaat etti:
- Peki..

Amma, ne tuhaf değil mi?.. Beni Hayati Be-
in yardımı ile tanıdı, şimdi ondan müthiş kiska-
nyor.

- Dağdaki gelir, bağdaki kovanı.
- Dedikleri işte tam budur.
- Zavallı Nusratin kulakları çınlasın. En doğ-
uyu gören ve söyleyen o oldu!

★

Rıdvan, arabamdan inişine ne kadar üzüldü
ve, Hayati de gelişine o kadar sevindi. Ellerime

Üsküdar icra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcup olup tamamına (120960) lira kıymet takdir edilmiş
olan Kadıköyünde Sahrayıcedit mahallesinin Göztepe sokağında eski 27, 28 -
yeni 78, 80, 78, 80 numaralı maamütemilât bahçe ve köşk ile yine Kadıköyünde
Sahrayıcedit mahallesinin Erenköy, Caddesinin ve Göztepe ve Mehmet Ef. mevkî
(103860) lira kıymet takdir edilen fazla bahçeli bir köşk ve yine Sahrayıcedit
mahallesinin Çukurçeşme elyevm Çiftçevazılar mevkînde vaki maakülûbe ve
müştemilâtı havi ve tamamına (5500) lira kıymet konmuş olan bostanın nisf his-
selerinin ayrı ayrı paraya çevrilmesine karar verilmiştir.

Bunlardan eski 27, 28 yeni 78, 80, 78, 80 No. maamütemilât bahçe ve köşkün
hududu: Bermucibi senet eski 28 numaralı, şarkan lebiderya, garben Şevket tarlası,
şimalen Kâmile tarlası, cenubu lebiderya, bermucibi senet 27 numaralı mahal şar-
kan yeni küşat olunan tarik ve kısmen lebiderya, garben Ziraat Bankası ikinci
müdürü Şevket köşk ve bahçesi, şimalen vapur iskelesine mürur eden tarik, cenub-
en zift fabrikası, elyevm şarila ferağ olunan mahal maktûp mahallin şimalen
tarik, cenuben lebiderya, şarkan Horoz Alipaşa veresesi köşk ve bostanı garben
Şevket sokağı ile çevrilidir.

İşbu gayrimenkulün evsafı:

ZEMİN KATI:

Binanın tulu imtidadına devam eden zemini mermer döşeli duvar ve tavani
yağlı boyalı müstahil büyük bir taşlık üzerinde tavanları istampa zemini parke
döşeli üç oda ve tahta döşeli diğer bir oda, bir kiler, üç alaturka helâ ve somaki
muskulu el yıkama mahallini havi yemek salonu, merdiven altında bir kömürlük
zemini mermer döşeli mermer musluk ve tezgâhlı ve demir yemek sobasını havi
mutfak ve zemini mermer döşeli mermer iki çamaşır teknesi ve puvada mahallini
ve biri kaynatma, diğeri su ısıtma mahsus iki çamaşır kazanını havi çamaşırık
vardır. Mezkûr müstahil taşlıktan bahçeye müteaddit kapılar vardır. Bu taşlıktan iki
tarafa arnavu camlı kapılarla üst kata çıkılır. Sol taraftaki kapıdan girildikte
süvesi ve sütunları tezyinatlı mermer merdiven ile mermer ve somaki sahanlığa
çıkılır.

BİRİNCİ KAT: İki taraftaki merdiven başlarından arnavu camlı camekânla
ayrılmış, zemini parke döşeli, tavani altın yaldız ve yağlı boyalı ve karton piyer
tezyinatlı ve bahçeye çıkılacak camekânla bir kapısı bulunan büyük bir salon üle-
rinde altı oda, iki helâ mevcut olup zemini parke, tavanları karton piyer altın
yaldız tezyinatlı olup üç odanın tavanlarında yağlı boya resimler de vardır.

İKİNCİ KAT: Zemini parke, tavani karton piyer ve altın yaldız tezyinatlı bir
salon üzerinde sekiz oda bir helâ, mevcut döşemeler tamamen parke tavanları
karton piyer ve altın yaldız tezyinatlı ve biri müstema olmak üzere diğerlerinde
ayrıca yağlı boya resimler de vardır. Bu katın parke aralığı havi zemin ve cidarı
mermer ve bir mermer kurnası ve banyo tertibatı olan bir hamam mevcut olup
teshin cihazının borusu bakırdır. İkinci kata kadar olan merdiven iki tarafa olup
geniş ve mermerdir. Sahanlıkta somaki tezyinatlı vardır.

ÜÇÜNCÜ KAT: Bu kata sağ taraftaki mermer merdiven ile çıkılır. Bu katın
zemini parke duvar ve tavanları yağlı boya ile Kütahya çinisi resimler yapılmış
iki kule odası ve zemini mermer çatısı galvanizle örtülmüş taraça mahallî ve
iki çatı altı ve zemini parke bir salon üzerine dört oda mevcut olup zemini parke
tavanları karton piyer ve altın yaldız tezyinatlıdır. Merdiven başındaki camekân
ile odalardan birine alt camekânın camları yoktur.

Bir helâ mevcuttur. Bu kattan mermer döşeli bir sahanlıkla üst kata çıkılır.
Bu sahanlık üzerinde bir merdiven altı ve bir kiler vardır. Dördüncü kata mer-
divenle çıkılır.

DÖRDÜNCÜ KAT: Bir mermer koridor üzerine zemini parke tavanı altın
yaldızlı ve karton piyer tezyinatlı bir oda mevcut olup ortasındaki helezoni bir
merdiven ile kule odası çıkarılır. Kule katı ile bu kısım arasından tavan döşemesi
mezkûr odanın yeni diğer oda ve üzeri kurşun döşeli ve etrafı demir parmaklık
korkuluklu taras vardır. Helezoni merdivenden çıkılınca geniş iki sahanlık ve üstü
de zemini kurşun döşeli ve etrafı demir parmaklık bir mehtabiye vardır.

UMUMİ EVSAF VE MÜŞTEMLAT: Arzının iki cephesini teşkil eden sahil
kısmı yontma taş rıhtım ve üzeri mermer korkuluklu olup üzerinde ahsap tente
bulunan kârgir bir iskelesi mevcut olup iki tarafında üzerleri taraslı kârgir iki
banyo mahallî vardır. Bahçede bir ahsap kulûbe, büyüklü küçüklü müteaddit ahsap
ve kârgir tavuk ve güvercin kümeleri, tuğladan büyük bir havuz ve üç tulumbalı
su dolabını havi bostan kuyusu vardır. Bahçenin etrafı duvar olup bir kısmı mer-
merdir. Köşke ve katlarına su ısıtma mahsus ve üzerinde bîdoun havi su kulesi
ve buna mahsus el tulumbasını havi bostan kuyusu ve diğer küçük bir havuz ve
plaj itisafinde bir sandal kızak mahallî ve diğer gayet büyük bir bostan kuyusu
vardır. Umumî binada haricen yedi balkon ve binanın etrafında haricen beton
ve mermer bordur teraforu vardır. Şimal cihetindeki cümle kapısına mermer
merdivenle çıkılır. Garp tarafındaki kapının iki tarafı mermer korkuluklu, mer-
mer merdivenle çıkılır ve mermer sahanlığı vardır. Cenup tarafındaki kapının
süveleri mermer ve mermer sütunlu tezyinatlı vardır. Bina tamamen kârgir, pen-
cere kornişleri de tavanların aynı tezyinatlıdır. Zemin katından maada aksami
ahşap kaplama ve yağlı boyadır. Zemin katındaki pencereler kafes, üst kat pen-
ceraler pancurüdür. Kapılar, duvarlar, pencereler umumen yağlı boyadır. Binada
teshin tertibatı ve su tesisatı vardır. Bahçede kornî halinde muhtelif cins çam
ağaçları ve marı, at kestanesi ve diğer eşyar mevcuttur. Bahçede su tesisatı vardır.

MESAHASI: Tımamı kayden 15 dönüm, 3 evlek, 168 zira ve bilmesaha 31874
metre murabbai olup bundan 899 metre murabbai kısmını köşk teşkil etmekte olup
rihtım 130 metre tulundedir. Mütebakkisi bahçe ve arazidir.

Eski 10, 15 yeni 51, 52, 53, 54 numaralı fazla bahçeli köşkün hududu: Ber-
mucibi senet cenuben tarikiâm, şimalen Ahmet ve Tefvik ve Seher ve Fatma Şefik
ve Hüseyin ve Etem ve zevcesi Hasene ve Ayşe Güzide ve Servet ve Muhtar
ve Bağcı Ömer ve ve Şevket hane ve bahçeleri şarkan Zühtü paşa, halen yol ve
garben evvelce Tefvik, elyevm Caferpaşa zâde Hasan ve sairinin köşk ve bahçesi
ile mahduttur.

VAZİYETİ HAZIRASI: Üstünde 55 numara bulunan demir kapıdan girildikte
ahır ve arabalık kısmı olup bu kısmın etrafı kısmen duvar ve binalarla muhat
ve zemini kaldrım döşeli avlu halindedir. Bu kısımda zemini cimento, üstü gal-
vaniz örtülü avlu olup zemini cimento döşeli sabit dolapları olan bir kiler, bir
helâ ve zemini cimento sabit büyük yemek sobası ve kebab ocağı ve sabit dö-
şemeli havi büyük bir mutfak, ahsap döşemeli iki oda ve zemini cimento dö-
şemeli olan garaj ve arabalık, üç oda, bir helâ, bir hamam mahallî ve zemini
cimento ile naklı ahır ve büyük at ahır ve bir oda vardır. Bu kısmın avlusunda bir
havuz ve sarık mevcut olup iki demir kapı ile arkadaşlı araziye çıkılır. Binalar bir
kat ve taştan yapılmış olup gayet metindir. Ve ayrıca birkaç kârgir tavuk kümle-
ri vardır. Arazide tulumbalı biri küçük diğeri bostan iki kuyu ve bağ kısmında
büyük bir bostan kuyusu ve natamam su hazinesi vardır.

KÖŞK: Zemin katı zemini karasiman büyük bir taşlık üzerinde üç büyük oda,
karasiman döşeli sabit ocak ve mozaik tekneli ve yemek sobasını havi çamaşırık,



BAŞ, DIŞ NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

ve bütün ağrılarını derhal keser
Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir

Nafia Vekâletinden:

25/12/939 Pazartesi günü saat 16 da Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde
malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltilme komisyonunda 1644
lira «40» kurşu muhammen bedelli 38 kalem fotoğraf malzemesinin açık eksiltilme
usulü ile eksiltilmesi yapılacaktır. Eksiltilme şartnamesi ve teferüatı bedelsiz ola-
rak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 123 yüz yirmi üç lira «33» otuz üç kuruştur.
İstekilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesika ile birlikte
aynı gün saat 16 da mezkûr komisyonda hazır bulunmaları lazımdır.

«6231»

«10101»

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Atelyelerimiz ihtiyacı için muktezi ve muhammen bedeli «1325 - bin üç yüz
yirmi beş» liradan ibaret otuz metre mikabî muhtelif kereste açık eksiltilmeye
konulmuştur. İhale 29/12/939 tarihine rüşyan cuma günü saat on birde Gala-
ta rıhtımındaki umum müdürlük binasında toplanacak olan satılma komis-
yonunda yapılacaktır.

Muvakkat teminatı «99 - Doksan dokuz» lira «38 - otuz sekiz» kuruştur. Şart-
namesi sözlü geçen komisyonda her gün görülebilir.

«10313»

bir helâ ve bir merdiven altı vardır. Taşlıkta ve üst merdiven kısmında camekân
vardır.

ÜST KAT: Parke döşeli ve camekânla ayrılmış bir salon üzerinde zemini parke
parke, tavanları karton piyer ve altın yaldız tezyinatlı dört oda, bir helâ vardır.
Zemin kat cümle kapısının önü karasiman taras mevcut olup binanın etrafı kezalik
karasiman döşeli gezinti mahallî vardır. Üst kata bahçeden mermer merdivenle
çıkılır. Binanın önünde mermer taras vardır. Pencere kornişlerinde aynı tezyinat
vardır. Bu kat pencereleri pancurüdür. Merdiven mermerdir. Bina kârgir olup
bahçede su tesisatı vardır. Arazinin 45 dönüm miktarında olan kısmı bağ olup bir
çok çam, mazi, dut, badem, ceviz, armut, kiraz, vişne ağaçları vardır. Arazinin
iki tarafında ve bir tarafının bir kısmında duvar vardır.

MESAHASI: Kayden tamamı 91 dönüm iki evlek, 732 zira ve bilmesaha 485
metre murabbai olup 865 metre murabbai bir kat yontma taşın üzeri Mar-
silya kiremitli mutfak, garaj, usak odaları ve saire 51 metre murabbai da iki
kimsa teşkil eder.

57, 57/1 numaralı bostanın hududu:— Şimalen Cemalpaşa tarlası, cenuben
tarik, şarkan Horoz Alipaşa tarlası ve Artin bahçesi, garben Zühtüpaşa tarlası ile
çevrilidir.

EVSAFI: Bir kat ahsap mekân yeri ve motürlü bostan kuyusu ve bir su deposu,
badem, dut, armut ağaçlarını havi bostan olup ön tarafında kısmen duvar vardır.
Mesahası: Kayden 11 dönüm, 2 evlek, 200 zira olup tahvilen 10682/5 metre
murabbaidir.

Yukarıda hudut ve evsaf ve mesahaları yazılı gayrimenkulün nisf hisseleri
açık arttırmaya konmuş olup 25/1/1940 tarihine rüşyan Perşembe günü saat
15 den 16 ya kadar Üsküdar da Dairemizde açık arttırma ile ve 2004 numaralı İcra
ve İflas Kanunu hükümlerine göre satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymet-
metinin yüzde 75 ini bulduğu ve ipotekli kısmın ipotek alacağından fazlaya çıktığı
takdirde o gayrimenkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde 15
gün müddetle temdit edilecek 9/2/940 tarihine rüşyan Cuma günü saat 15 den
16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık arttırması yapılacak ve bu ikinci arttır-
mada ipotekli olan gayrimenkulün ipotek alacağından fazlaya çıktığı takdirde ve
ipoteksiz kısımlar da en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Satış peşindir.
Taliplerin arttırmaya girmekten evvel muhammen kıymetlerin yüzde yedi buçuk
nisbetinde pey akcesi vermeleri veya mülki bir bankanın teminat mektubunu ibraz
etmeleri lazımdır. Gayrimenkul kendisine ihale olan kimse derhal veya verilen
mühtlet içinde parayı vermezse hile kararı fesholunarak kendisinden evvel en
yüksek teklifte bulunan kimse arttırılmış olduğu bedelle alması razı olursa ona,
razı olmaz veya bulunamazsa hemen 15 gün müddetle arttırmaya çıkartılıp en çok
arttırana ihale edilir. İki ihale arasında fark ve geçen günler için yüzde 5 ten
hesap olunacak faiz ve diğer masraflar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuri-
yetimizce alıcının tahsil olunur.

Birlikmiş vergilerle belediyeye ait tenviriyeye, tanzifiye ve dellâliye resimleri
ve vakıf icaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedelli müşteriyeye
alttır. Arttırma şartnamları herkes tarafından görülebilmek üzere 15/1/940 tari-
hine müsadif Pazartesi günü dairemizde mahallî mahsusuna talik edilecektir.
2004 numaralı İcra ve İflas kanununun 126 mci maddesine tevkin hakları
tapu sicilleri ile sabit olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve ittifak
hakkı sahiplerinin bu haklarını, hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân
tarhinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müşbiterlerle birlikte dairemize bildir-
meleri lazımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleri ile sabit olmayanlar satış bedeli-
ninin paylaştırılmasından haric bırakılır.

Satışa çıkarılan işbu gayrimenkuller için fazla malûmat almak isteyenlerin
937/7061 numaralı dosyadaki hâciz zabıt varakası ve takdiri kıymet raporunu ve
tapu kaydını ve sairiyi her zaman görüp anhyabileceği ilân olunur. (22771)

— Siz, ilk önce bana karar verdiğinizizi söy-
leyin.

Gene biraz düşündü. Ben de düşünmeğe baş-
ladım. Kafanın içinde o anda adeta bir mahkeme
kuruldu. Beni, Şeyhzadeyi, Hayatiyi muhakeme
ediyordu.

Şeyhzadenin sordular:

— Bu işi niçin yapıyorsun?

— Bir iki yüz bin lirayı bir anda kazanmak
için...

— Belkise niçin yaptırıyorsun?

— Elli, altmış bin lirasını ona vereceğim.

Bana sordular:

— Niçin bu işe tavassut ediyorsun?

— Elli, altmış bin lira almak için.

Hayatiye yeniden sordular:

— Niçin bu dalavereli teklife peki diyorsun?

— Belkisi kazanmak, kendi tekliflerimi ona

kabul ettirmek için..

Ondan sonra tekrar bana döndüler:

— Şeyhzade para kazanacak.. Kendisinden hiç

bir şey vermiyor. Sen de kazanacaksın.. Fakat, Ha-

yati Bey, senden de bir şeyler istiyor?

Duraladım, sustum. Tekrar ettiler:

(Devamı var)

BEŞ HASTA VAR

No: 176

Yazan: Etem İzzet BENİCE

sarıldı, dizlerine kapandı, bir âşıktan ziyade sahi-
bine şümaran bir fino gibi idil!

★

Turu yarılarmıştık. İki elimi birden avucunun

içine sıkıştırmış, durmadan yalvarıyordum:

— Beraber yaşayalım..

— Beni reddetmeyiniz!

— Karımla bütün münasebatımı kesmek için

tamamile hazırım!

— Çocuklarımı ne yapacağımı düşündüm!

— Mektep müdürü ile gittim görüştüm.

— Sizi mes'ut etmeğe çalışacağım!

— Sizin olacağım!

— Ve.. Bütün bu sözler sıra sıra devam edip

gidiyordu. Onu dinledim ve bir noktada:

— Hayati Bey sizden bir ricam var.

Dedim. İlk önceleri nasıl söyleyeceğimi kesti

remiyordum.

— Ya reddederse..

— Nihayet bana bunu mu teklif edecektiniz?

— Hayatımın pahasına bile olsa böyle bir şey

yapardım..

Dese diye düşünüyorum.

Fakat:

— Emredin.. Sizin ricalarımız değil, iradele -

riniz olur..

Diynce cesaretlendim, iki kelime ile ona kı-

saca anlattım. Canı cimbızla çekiliyormuş gibi

yüzünü buruştura buruştura, beni dinledi; biraz

düşündü, yutkundu:

— Bu işi kim yapmak istiyor?..

Dedi. Sesi zayıftı, boynu birdenbire bükülü -

vermişti:

— Şimdi onu, bana sormayın..

Dedim, ilâve ettim:

NOEL ÇAMLARI

Noel çamlarını, salon yeşillik-
leri ve çok çeşit süs fidanlarını
Ortaköyde Ankara bahçesinde bu-
labilirsiniz. VASİL

Sultanahmet birinci sulh hukuk
mahkemesinden:

Leon Kara Oğlanyan ve Gülhar-
tır ve Kozmanın sayan ve müste-
reken mutasarrıf oldukları Emin-
nî muntakası dahilinde Bayram
Çavı mahallesinde tapu kütüğünün
(191) ci safhesinde müseccel kum-
yapı iskelesi sokağında eski (19) ve
yeni (23) kapı ve (186) ada ve (14)
parsel numaralı (45) metre mu-
rabbandan ibaret dükkanın izale
suuyı zımında fuhru tahakkir
ederek müzayedeye vazolunmuş

1644 lira. Heyeti umumiyesinin kıymeti
muhammenesi (810) sekiz yüz on
liradır. Birinci açık arttırması (25/
1/940) tarihine müsadif perşembe
günü saat (14 ten 16) ya kadar
icra kılınacaktır. Kıymeti muham-
menesinin yüzde yetmiş beşini
bulduğu takdirde o gün ihaleci ka-
iyesi yapılacaktır. Bulmadığı tak-
dirde en son arttırmanın teahhüdü
baki kalmak üzere on beş gün
müddetle temdit edilecek ikinci
açık arttırması (9/2/940) tarihine
müsadif cuma günü saat (14 den
16) ya kadar icra olunacak ve o
günü en çok arttırana ihale edilecek-
tir. İpotek şehibi alacaklılarla di-
ğer alâkadarların işbu gayri men-
kul üzerindeki haklarını hususile
faiz ve masrafa dair olan iddialarını
evrakı müşbiterlerle yirmi gün
içinde bildirmeleri lazımdır. Aksi
halde hakları tapu sicilleri ile sabit
olmadıkça satış bedelinin paylaş-
nasından haric kalacaklardır. Müte-
rakim bilûmun vergier hissedar-
lara ve tellâliye ve vakıflar kanu-
nu mucibince verilmesi lazım ge-
len yirmi senelik taviz bedeli ve
ihale pulu ve tapu masrafları müs-
teriye aittir. Arttırma şartnamesi
işbu ilân tarhinden itibaren mah-
keme divanhanesine talik kılın-
mıştır. Talip olanların kıymeti
muhammenesinin yüzde yedi bu-
çuk nisbetinde pey akcesini ihâ-
milen o gün ve saatte İstanbul Di-
vanvolunda dairei mhususasında
Sultanahmet birinci sulh hukuk
mahkemesi başkâtabine 939/36
numara ile müracaatları ilân olu-
nur. 939/36

ZAYI

Fikri Tefvik otomobil ve maki-
nist mektebinden aldığım 1566 sa-
yılı şahadetnamemi zayi ettiğim
den yenisini çıkarcığım hasebile
eskinin hükmi yoktur.

Ahmet Avcılar

DEVREDİLECEK İHTİRA BERAT

«Mütemadi bir surette iplik ve
ya benzerlerinin imaline müte-
allik islahat ile cihaz» hakk